SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 id. id.
Pagant per anys, una pesseta de rebaixa

EL POBLE CATALÀ

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 2 TERS.
TELÉFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPRENTA, 2.293

ANY IX.-NUM. 2.807 | BARCELONA, DISSABTE 16 DE NOVEMBRE DE 1912 | UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

BANCO HISPANO AMERICANO

Sucursal de Barcelona

Participa a la seva clientela y al públic en general que'l día 18 del corrent traslladarà les seves oficines del carrer de Pelai, 58, al nou edifici de la seva propietat, situat al carrer de

FONTANELLA, 6 y 8

aont, comensant desde dita fetxa, continuarà ses operacions.

EL SIGLO
GRANS MAGATZEMS
ALTA NOVETAT EN
CATIFES
de totes classes y tamanys
a preus somament reduits

Catifes en pessa y carpetes - Passillos - Estores Feltres - Pells - "Escurapeus" - Babutxes - Carpetes fibra de coco, etc., etc.

Catifes de moqueta de llana, classe de molta duració, esplèndit assortit; el metre (posada), a Pessetes 3'50

GRAN VARIETAT en Tapisseríes, Tapets, Cortinatges, Portiers, Estors, Conxes, Mantes, Edredons y articles de calefacció

NOUS ASSORTITS EN
Llanes, Velluts de seda, Cheviots, Panyos
pera vestits de tardor y hivern

En Romanones president

Passat l'estupor produit en el primer moment de saberse la pujada den Romanones al poder, diguemhi un breu comentari.

En Canalejas, en Moret, en Maura, altres dels capitostos que un dia poden tenir en ses mans els destins de la nació, son persones que representen unes idees, uns procediments, un programa. En Romanones no sembla home d'això. Les seves característiques son l'habilitat y la manya. Es un polític a lo Sagasta sense'l talent den Sagasta, y això evidentment es un retrocés en la política espanyola.

La manera com s'ha fet amo del poder ja predisposa en contra d'ell. Ha sigut fent la traveta an en García Prieto; intrigant desesperadament amb els diputats lliberals y els personatges del partit, pera arribar a obtenir lo que es el seu gran desitg, la presidencia del Consell.

Una de les primeres declaracions que ha fet es pera nosaltres motiu de justificada alarma. Ens referim al projecte de llei de Mancomunitats. Sobre això'l comte de Romanones encara no sab que fer; té de consultar els quefes de les minoríes pera emprendre una conducta. No será, doncs, continuador de l'obra den Canalejas, perque'l malhaurat president havía promés dur endavant la llei en que's dona algunes satisfaccions a les aspiracions catalanes contra tot y contra tots. Aquests antecedents han de produir en l'opinió un ben natural rezel. Vol el comte de Romanones governar amb habilitats, amb intrigues, sortejant les dificultats pel mètode sagastí de l'aplassament, o bé vol governar amb idees, fent obra lliberal y continuant alguna cosa de lo comensat per en Canalejas? Heusaquí l'interrogació que obre l'adveniment den Romanones a la presidencia del Consell. Segons se decanti per un costat o altre, haurá d'esser la nostra conducta. Però molt ens temem que, després d'aquests comensaments, l'alarma y el rezel d'ara no serán immoltats. Molt ens temem que aquests sentiments d'ara se converteixin en clares censures y en oberta oposició.

Es així com hem de saludar al comte de Romanones, president del Consell de Ministres.

TURRONS, NEULES Y TORTELLS
--Classe selecta--
CONFITERIA ROVIRA
(LLOPIS)
SOMBRERERS-PL. STA. MARIA-Telèfon 2764

La Junta Municipal de la U.F.N.R.

Les eleccions de demá

Demá a la tarde, el cens del nostre partit decidirá quíns han d'esser els homes que en endavant constituirán la Junta Municipal de l'U. F. N. R. de Barcelona.

Innecesari es encarir l'importancia de la elecció de demá: Tothom sab el paper trascendental que la J. M. representa en el partit.

Es per això que tots els correligionaris, obeint an aquella estricta disciplina que fa forts y grans als partits, hem d'acudir demá, unánimament, a les eleccions de la Junta Municipal de l'U. F. N. R., designant democráticament an aquells homes que han de representar el partit a Barcelona.

***

En una reunió de delegats de centres federals nacionalistes de Barcelona, celebrada fa alguns díes, va proclamarse la següent candidatura que publiquém a títul d'informació y accedint als precs d'aquells amics:

Pere Corominas
Francesc Layret
J. Lluhí Rissech
Albert Bastardas
Jaume Carner
M. Mer y Güell
J. Esteve Gatuellas
R. Roig Armengol
J. Ruiz Casamitjana
R. Martínez Gras
J. M. Mallafré y Tort
Xavier Gambús
Enric Vila
Antoni Palá
Lluis Alamán

Dr. Serrallach Vías urinarias 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta econòmica, de 7 a 9. Jovellanos, n.º 9.

CALENDARI DE BAGATELES

Soliloquis d'un mort

Sobre la llosa del seu vas funerari, entrant a ma dreta del Cementiri vell, el doble com are diriam l'ánima, den Gabriel Bonaplata enterrat alli l'any 1819, divagava una nit d'aquestes, tristament:

—Ja'n soc vell de ser mort. Mentres un és viu el temps passa volant. No te n'adones que els cabells blancs venen a robarte l'alegra ultracuidança de la joventut. Y al recordarse de les venturoses hores passades un pensa: sembla que era ahir.

«Pro quant un es mort ¡com tarda a passar el temps! Encare no fa cent anys; un diria que ja fa una eternitat que'm vaig morir. Are comenso a figurarme que un no mes se n'adona del temps que passa sense fer res Ell o el seu món.

«El meu món, que va enterrarme aquí, mai hauría pensat ferme porter d'un cementiri de gent pobre. Are's veu que'ls rics s'estimen mès anar a raure a alguna altra banda. Y jo, un dels mes forts fabricants d'indianes de Catalunya, no més sento trepitg de pobrissalla sobre la llosa del meu vas funerari. Va durar un temps que la gent venia aquí per coses que's podien entendre, pro'l meu món va anar morint darrera meu y per mi cada dia va sent més buida de sentiment l'eternitat.

«Aquest Nonell que van enterrar no fa gaire aquí al damunt, diu que aviat ho deixarán correr, de portar morts en aquest Cemetiri. Será la darrera impressió que passará per damunt la meva llosa. Després ni els pobres vindrán. Si al menys axamplessin aquella fábrica que treu la xameneia allá baix, per dalt del Temple..... Pró ves a saber si fins assentada sobre la llosa la sentiria. Potser ja no té, res que veure amb les fábriques del meu mon. Y les coses que un mort no les entén, per ell, és com si no existissin.

«Cada dia devé mes llarg el temps. Quan un segón duri tant com l'eternitat, haurá finit per mi. ¿No mès perxó tenyies y pintaves? Escampar la pols de la meva corpora, aleshores ja no será cap sacrilegi.

Una lleu sotregada de la terra, imperceptible als homes, sosllevá la llosa y el doble, com ara diem l'ánima, den Gabriel Bonaplata, fabricant d'indianes enterrat al any 1819, entrant a má dreta del Cementiri vell, cercá a les tenebres del vas funerari el descans del seu cos y s'hi va ajeure tristament.

BLAU

14 novembre 1912.

La Comissió reorganitzadora del cens de l'U. F. N. R. als seus correligionaris:

INSTRUCCIONS pera l'elecció de Junta Municipal, Comissions de districte y provisió de les vacants existents en l'Assamblea Municipal de Barcelona.

1.a Les eleccions pera'l nomenament de les persones que han de constituir la Junta Municipal, les Comissions de Districte y ocupar les vacants existents en l'Assamblea Municipal se celebrarán el diumenge próxim, dia 17, de tres a dos quarts de set de la tarde, en els següents locals:

DISTRICTE I

«Ateneu Pi y Margall». Ginebra, 19, Barceloneta.

Centre Nacionalista Republicá. Pere IV, 258, Sant Martí.

DISTRICTE II

Unió Federal Nacionalista Republicana. Baix de Sant Pere, 38, principal.

DISTRICTE III

Centre d'U. F. N. R, Sant Simplici, 5, principal.

DISTRICTE IV

Centre Nacionalista Republicá. Diagonal, xanfrá a Bailén.

DISTRICTE V

«Ateneu Integral». Sant Pau, 75, principal.

DISTRICTE VI

Centre d'U. F. N. R, «Fivaller», Consell de Cent, 264, baixos.

DISTRICTE VII

Centre Nacionalista Republicá. Róser, 31, Poble Sec.

Centre Catalá Republicá «Sang Nova». Vilardell, 29, Hostafrancs.

Foment Republicá Catalá. Passatge Cros, 5, Sans.

«Ateneu Democracia». Aragó, 135.

DISTRICTE VIII

Ateneu Gracienc d'U. F. N. R, Salmerón, 27 y 29, Gracia.

DISTRICTE IX

Centre Republicá Autonomista.

Avens Nacionalista Republicá. Dr. Sampons, 90, Sant Andreu.

Agrupació Federal d'Horta.

DISTRICTE X

Centre Republicá Democrátic Federal. Marián Aguiló, 27, Poble Nou.

Unió Federal Nacionalista Republicana. Montaña, 7, Clot.

Centre Autonomista Republicá. Poblet, 25, Poblet.

2.a Les vacants de l'Assamblea Municipal que deuen proveirse son:

En el Districte primer, 1; en el segón, 2; en el tercer, 3; en el quart, 2; en el quint, 7; en el seté, 5; en el nové, 1 y en el dezé, 1.

3.a Tindrán dret a votar tots aquells que estiguin inscrits en les llistes electorals corresponents a la taula aont emetin el vot.

4.a Les taules electorals se constituirán amb un President y dos Secretaris, nomenats per la Comissió organitzadora del cens y els interventors quins noms s'hagin comunicat a la susdita Comissió.

Tindrán dret a designar interventors pera tots els colegis els correligionaris o entitats que patrocinin candidatures generals, mentres ho comuniquin a la Comissió organitzadora per tot el dia 16. També podrán designar interventors pera'ls colegis d'un mateix districte, els centres situats en ell els que pertanyin a un districte colindant. En el darrer cas, firmará les credencials el President del centre que'ls hagi designat.

5.a Si a l'hora de comensar la votació no estés present el president nomenat, el sustituirá'l secretari de més edat. Els secretaris podrán ser sustituits pels interventors més joves, y a falta d'aqueixos, per qualsevol elector present que nomeni la presidencia de la taula electoral.

6.a El President podrá votar a la taula aont actúi, sempre que consti inscrit en les llistes del mateix districte, encara que la secció no sigui la mateixa. Si perteneix a un altre districte, no podrá votar.

7.a Pera assegurarse de la personalitat de l'elector, tindrán dret els que formen la taula electoral a ferlo firmar pera comprovar la firma amb la que consta en la cédula d'inscripció. En cas de dubte, resoldrá la taula, inclós els interventors, per majoría de vots.

8.a Acabada la votació se efectuará l'escrutini, extenentse acta del resultat que dongui, devent ser firmada per tots els ciutadans que constitueixin la taula electoral. Els interventors podrán demanar certificats de la mateixa.

9.a Els Presidents entregarán les actes a la Secretaría de la Comissió reorganitzadora del cens (C. N. R. Pelai, 42), al mateix dia de l'elecció.

10.a El dilluns próxim, dia 18, a les déu de la nit, la Comissió reorganitzadora del cens procedirá a l'escrutini general, computant els vots de les diferentes candidatures y resoldrá les protestes y reclamacions que s'hagin pogut formular. Acabat l'escrutini donará compte del resultat y proclamará les persones que resultin elegides.

Barcelona, 15 novembre 1912.—Per acord de la Comissió: El President, F. Layret. El Secretari, J. M.a Mallafré y Tort.

ECOS

PER UN carrer estret y tortuós, el de Capellans, avensaba aquest matí, feixuc, un carro carregat, omplintlo de paret a paret, rascant els lletreros de la taverna del Recó y menassant de mort les vidrieres de can Puig y Alfonso, tapissades amb escobertes de noveles de Julí Verne.

Per l'altra banda de carrer entraven una munió de bordegassos més carregats que'l carro, més lleugers empró, S'han topat. Corrent, xisclant, uns nois han reculat, altres s'han refugiat en les properes escaletes.

El carro passa y l'infantil caravana s'ha refet de nou; nosaltres que també'ns haviem arredossats a un portal, els mirem tafaners.

Mai diríeu de que anaven carregats nois y mossetes?

De cavalls y nines de cartró encara n mitg pintar, sense rodes ni pels de cánem els primers; sense cabells, vestit, ni barnís, a la cara, les segones.

Pobrets! Pobrets!

Crudel! Crudel! Crudel, tú, el burgés que emplees en tals afers a nins!

Te diem crudel, no pas perque fa salut d'aquelles criatures pugui venirne a menys de transportar aquell leuger pes. No pas perque'ls donguis maltracte, ni perque'ls fassis trevallar fins a altra hora en locals humits, sense claror.

No, no: te diem crudel perque'n comptes de matalshi'l cos, els mates les ilusions, que's matar l'esperit.

Son aquests empleats teus, uns nois que no envejarán ja mai més les joguines, després d'haver vist lo lletges que son per sota.

No ho veus que aquesta industria teva deuría ser misteriosa, com la fabricació de moneda falsa?

No ho veus que les criatures deurien creure que les joguines venen d'un meravellós París, igual que aquell del que pensen arribats als germanets?

Cóm, cap noia d'aquelles que hem vist avui voldrá jugar mai més amb una nina humil?

Ells, els xicots, sols se complauran amb joguines aptes per jocs de violencia, simples y primitives, balduíes, pilotes, bales...

La joguina daurada y enganyosa; amb máquinaria a dintre o sense ella; coberta de vellut o barnissada amb una crosta de carmetlo no dols, els deixará frets, no sentirán la fretura de posessió. Saben com els teatres se fan amb cartró, fustes velles y pastetes; saben com son fastigosos els dos motllos, que enganxats fan els cavalls; saben, en la mateixa edat en que a nosaltres ens maravellá'l diminut automóbil, que no es una complicada maquinaria, sinó una goma enrotllada, lo que fa correr alló.

Ja ho veus si n'ets de crudel, empleant criatures en tal ocupació!

Com som crudels els que empleen als escolanets.

Pobres escolanets!

—Son tant murris! Tant bufons!

—Sí. Molt murris, molt bufons, devegades molt pocavergonyes.

Peró ells se tracten de tú amb els sants, ells fan llengotes als capellans, ells van a cops d'espolsadors y de plumeros amb les mares de Déu, en l'época de la vida en la qual deixa un dols record haverli tingut respecte; en l'época de la vida en que resta una dolsa emoció l'haverse ficat al llit resant:

«Bendita sea tu pureza
y eternamente lo sea...»

—o—

ENCARA HI ha qui creu en bruixes. Sembla que alló de sortir de casa amb el peu dret, no asseures a taula tretze y creure en el «datus» de divendres y dimars, ja no hauría d'existir en aquesta terra de setmanes trágiques.

Peró, y cá! Aquí a ciutat, som iguals que les dónes de la Costa de Llevant, que no creuen en Déu y en canvi sí, y a ulls clucs, en el dimoni, en les sonámbules y en tiradores de cartes.

Hem fullejat avui una revista que surt a nostra ciutat amb el nom de «Medicina Social». En ella apareix un treball sobremanera interessant, explicant els dies en que en una determinada época's casaren els enamorats barcelonins. Foren aquests 14,340, dividits, naturalment, en dúes parts.

La cosa va anar así:

Dies festius no diumenges,	1,289
Diumenges,	4,976
Dilluns,	1,518
Dimars,	416
Dimecres,	1,358
Dijous,	1,876
Divendres,	516
Dissabtes,	2,289
No fixat,	12

Se casaren, doncs, segons les xifres anteriors:

En dies festius,	8'09 %
» diumenges,	34'70
» dilluns,	10'58
» dimars,	3'21
» dimecres,	9'47
» dijous,	13'08
» divendres,	3'91
» dissabtes,	15'95

Entre dimars y divendres, no arriben el nombre de matrimonis a les dúes terceres parts dels celebrats en dilluns. Y qui es que es casa en dilluns?

Ara no faltaría més que d'aquesta ridícola xifra, cap, peró cap, fos matrimoni civil.

—o—

A LES GALERIES del «Fayans Catalá» s'ha inaugurat una exposició d'obres pictóriques den Ramón Pitchot y altres d'escultura de l'Enric Casanovas.

Extensament ens ocuparém en son dia molt (molt proper), d'aquesta manifestació artística. Mentres tant enviem als dos artistes y amics una coral abrassada y felicitació.

Les qüestions de les Companyíes de tramvíes Y EL SENYOR CAMBÓ

Es veritablement lamentable que un diari com la «Veu» que vol passar per serio y es orgue d'un partit que en un moment donat arribá a tenir una forta representació en l'Ajuntament, acudeixi pera defensar la honorabilitat política del seu «leader», a sensiblerías cursis, parodies del «leader» lerruxiá quant pera enternir als seus correligionaris, anaba a les reunions menjantse un llonguet y una truiteta.

Y menys mal que les intimats del despaig den Cambó que, sense que ningú li demanes, ha explicat «La Veu» fossin veritat. Peró es el cas que tot lo que diu, constitueix una cadena de falsetats ignocents, perque dins y fora la curia son prou conegudes les relacions de «Les Tramways de Barcelona» amb el seu advocat, y «leader» regionalista a la vegada.

Més a fi de que s'en enterin tots els ciutadans y lectors de bona fé de la «Veu», y que l'opinió catalana jutgi'l grau de delicadesa y correcció del «leader» regionalista explicarém fidelment la manera com va entrar aquest d'advocat en «Les Tramways de Barcelona».

La societat «Els tramvies de Barcelona» desde la seva formació en 10 d'agost de 1905, tenía per advocat dels assumptes civils y administratius a l'eminent jurisconsult don Josep Cucurella, y per les qüestions criminals a don Valentí González Bárcena.

Ja abans de 1909 l'advocat senyor Cucurella s'havía lamentat als seus amics de que en Cambó, valentse de la seva representació política intrigava prop d'aquella Companyía de Tramvies pera obtenir aquell cárrec.

La coneixensa den Cambó amb M. Heinemann, administrador delegat de dita Companyía, va ferse sent aquell regidor, y no com inexactament afirma la «Veu» en el plet del senyor Larrosa amb els tramvíes, ja que aquest senyor no hi tingué cap qüestió judicial en la que en Cambó hi figurés com advocat.

De manera que la Companyía de tramvies tenía dos advocats fixos, y en Cambó valentse de l'amistat amb Mr Dannie Heinemann, feta a l'Ajuntament, conspiraba contra en Cucurella pera entrar d'advocat an aquella Companyía.

Al ocórrer la mort den Cucurella en 1909, se presentaren solicitant la plassa vacant, tres pretendents: en Cambó, en Bertrán y Musitu y en Garriga y Massó, si bé aquest veient que'ls altres li havíen pres la devantera, ben prompte desistí de la seva pretensió.

Inútils serien dir les promeses, recomenacions y influencies que caigueren damunt de M. Heinemann y en Foronda ja aleshores gerent, a tal punt que no saben aquests com sortirse dels compromisos proposaren el nomenament primer den Cambó y després den Bertran y Musitu, si bé deixant subsistent al senyor González Bárcena pera'ls assumptes merament criminals.

Rés de cert hi ha en lo que diu la «Veu» respecte a que «en Cambó no volía acceptar, com a advocat la direcció de cap assumpte» que hagués de resoldre l'Ajuntament de Barcelona en el qual hi havía regidors de sa comunió política.»

En Cambó y en Bertran y Musitu s'oferiren en competencia l'un amb l'altre sense condicions. Voler fer creure lo contrari es caures d'un niu. Precisament els acceptaren com a advocats per la seva influencia y relacions polítiques amb els regidors que la «Lliga» tenía a l'Ajuntament.

En virtut d'aquesta combinació la Companyía «Els Tramvies de Barcelona» pera cada cas concret triaba l'advocat que creía li era més convenient entre en Bertran y Musitu y en Cambó, peró donant la preferencia an aquest per la simpatía personal que se porta amb el senyor Foronda.

Lo que hi ha hagut es que, en bastants assumptes, no convenia que hi figurés com a advocat el nom den Cambó, y aquest els fa firmar llavors pels seus passants y per un altre advocat que encar que prou conegut, no anomenem.

Més de l'assumpte de la «reversió» se'n han ocupat els dos advocats regionalistes juntament, fins a tal punt que copies dels recursos d'alsada interposats contra l'acord de l'Ajuntament anaven a parar a can Bertran y Musitu y a can Cambó, al cap de pocs díes d'esser presentats, y allí estudiaven la forma de desestimarlos.

Mes després de l'interposició del plet den Balañá, y en vista de la campanya que contra la revesió ha fet y fá EL POBLE CATALÀ, se formalitza en Cambó, aconsellá que per part de la Companyía s'intentessin unes quantes querelles criminals per injuries contra nostre diari a l'objecte de fer por y que s'abandonés la campanya, indicant de pas an en Foronda que la Companyía de Tramvíes, designés advocats especials, distints dels tres fixos que ja tenía fins ara.

Per honor del Colegi d'Advocats de Barcelona, debóm dir que en Foronda no trobá cap colegiat catalá que's prestés a presentar una sola querella en l'assumpte de la reversió. La Companyía's vegé obligada a anar a buscar advocats castellans pervinguts y sense arrels en nostra Ciutat, pera que perseguissin a ciutadans honorables pel delicte de defensar el patrimoni comunal banalment arrebassat per unes empreses extranjeres, amb l'ajuda den Cambó y den Bertran y Musitu, capitostos de la «Lliga Regionalista»

Quina altre tria pera cada «cas concret»!

Aqueixos son els fets que demostren quán falses son les afirmacions de «La Veu» respecte a les relacions den Cambó amb la Companyía «Els Tramvies de Barcelona» Certament amb homes así, quin pot esser el govern de l'Hisenda municipal de Barcelona?

A l'arribar aquí, volem aclarir una acusació que tal volta se fassi contra nosaltres pels amics polítics den Cambó. La campanya aquesta no la fem pera conseguir un efecte contra la Lliga Regionalista, sino per l'apassionament de que totes les forces catalanes, tinguin davant de les corrupteles forasteres, un fort sentit d'abnegació y de moral. A la Lliga la tenim per enemiga nostra en catalanisme y en doctrines de Govern, peró la volem ben allunyada de tot lo que pugui presentar un aspecte de política dubtosa.

Els mateixos elements de la Lliga y de la «Joventut Nacionalista» poden pensar pel seu compte y cooperar a enderrocar l'record de l'aplassament de la reversió. Es a ells, que poden esser jutjes que'ls hi diem: Don Francesc Cambó, actua d'advocat de la Companyía de Tramvies en un afer íntimament lligat amb la reversió. Un ciutadá presenta recurs d'alsada, y pera fonamentarlo demana a la Companyía'ls datos que havía promés facilitar als ciutadans, tenint necessitat, davant de la negativa, pera conseguirlos, entaular un plet, com a ciutadá perjudicat amb la reversió. Y en Cambó, defensa a la Companyía y ataca al ciutadá, fins amb ensanyament, arribant a la calumnia en els seus escrits.

Aquest es el cas, el cas den Cambó. Creu la Lliga, creu la «Joventut Nacionalista» correcte aquest procedir d'un «leader polític» que defensa a una Companyía contra'ls ciutadans y d'un advocat que no refusa honestament a servirla com a client, en nom de la seva influencia política? Es un cas d'ética. Aquí no hi ha ni Lliga, ni esquerra, ni regionalisme conservador, ni nacionalisme democrátic, sinó un quefe polític que amb escrits valorats, amb documents judicials que produeixen honoraris, persegueix a un ciutadá—y a ciutadans—que creuen lesiu un acord municipal que ell ve a defensar.

Y sentiríem, per l'esperit catalá que'ls correligionaris den Cambó, fent solidaritat amb ell, se preguntessin, davant de les nostres raons y de les pobres aclaracions de «La Veu», com Pilats: Ont es la veritat? Y se rentessin després, cómodament, les mans.

Notes y comentaris

Conferencia del doctor Martí y Julià

Avui, a les 10 de la nit, y en el local social de «Jove Catalunya», el President de l'Unió Catalanista Dr. Martí y Juliá, donará l'anunciada conferencia «Els acords de l'Assamblea de Tarragona.»

El fet de que sigui la primera vegada després de l'Assamblea que'l Dr. Martí parlará davant del públic, ha despertat molt interés per lo que's de creure que l'acte's veurá somament concorregut.

La joventut F. N. R.

Abans d'ahir a la nit, la «Joventut F. N. R.» de Barcelona, se reuní en assamblea general en el C. N. R. del carrer de Pelai. S'aprovaren els estats de comptes, se reformaren els Estatuts en el sentit de suprimir totes les seccions y s'elegiren els següents individus pera formar el nou Consell Directiu: Josep María Mallafré, Xavier Gambús, J. María Pi y Suñer, R. Noguer y Comet, Andreu Nin, Enric Vila, Joan Ors, Antoni Juandó, Jaume Cortadellas, Antoni Canals y Josep Cuadras.

Solucionats ja'ls problemes interns que feien dificil l'actuació dels joves en el partit, la «Joventut» se mostrá disposada a emprendre una ferma y activissima campanya de

propaganda dels nostres ideals per tot Catalunya.

La policía espanyola

«El País» escriu lo següent parlant de la policía espanyola y de l'atentat contra en Canalejas:

«Si es verdad, que todavía está por ver y por comprobar, que era anarquista, y anarquista conocido, con ficha en la Comisaría Superior, y con retrato en el poder de la Policía; si esto se confirma, si es verdad que la Policía fué avisada de la venida de ese sujeto y le vigilaba, ¡cuán tremenda responsabilidad del jefe superior! Se dice que el rey le significó ayer su disgusto. Dícese también que se lo manifestaron varios de los diputados que estaban en Gobernación junto al cadáver del presidente. Rey, y diputados, y pueblo tuvieron razón para estar indignados.

Hay aquí culpas ajenas al jefe superior, propias de los que le dieron las funciones que tiene, y propias también de los que le sostenían a todo trance, contra los deseos de la opinión y de una parte de la Prensa.

No se puede estar en todo, y la Policía, atenta a la comineria, al espionaje de la misma policía (media se espía a la otra media), a la censura teatral, al cierre de establecimientos y a la caza de protestantes pobres y protección de las prostitutas ricas, tenía abandonadas sus funciones propias. De aquí la impunidad del robo del Banco, del atraco de la calle de la Madera, etc., etc., y la posibilidad de que un anarquista conocido mate, en plena Puerta del Sol, al presidente del Consejo.

Si el asesino resultara que no es anarquista, o que era un anarquista desconocido, ya se atenuaba mucho la responsabilidad de la Policía; pues aquí, como en todas partes, es imposible prever y evitar que un loco o un solitario atente contra la vida de un rey, de un presidente de la República o de un personaje.

¿Pero era anarquista el asesino?

Anoche oímos decir que no, o que, por lo menos, no figuraba ni en las listas de sospechosos, ni era conocido por los anarquistas, ni estaba su nombre entre los de expulsados de la Argentina.

Hasta que se aclare esto, suspendamos las censuras a la Policía, que no las merecería tan grandes de no ser anarquista conocido el criminal.»

La carlinada

Solucionat el plet que sostenien els carlins amb nomenament del marqués de Cerralbo com a president de la Junta Suprema que formarán tots els diputats, queden en peu les discordies fondíssimes entre'ls carlins d'aquesta ciutat. La divisió existent entre'ls «leales» de Barcelona, no se sab pas com acabará, ja que ni'l mateix R. en persona es capás d'unir als de «Monarquía Federal» amb els d'«El Correo Catalán.»

Els primers que tenen constituída una societat s'esbraven dient pestes den Junyent y de tota la plana major dels d'«El Correo», encara que aquests callin perqué tenen el partit més gros y l'amistat amb el duc de Solferino. Per altra part els diputats catalans y entre ells el célebre don Dalmacio, no volen enredarse en aquests embolics que acabaren d'evidenciarse per les properes eleccions.

La maror es grossa y els de «Monarquía Federal» prometen no defallir en la seva campanya contra'ls «altres.»

Pera arreglarho no hi ha més remei que obrir un consell de guerra. El R. ho dirá..:

Finants y vinents

Ha tornat a marxar cap a Madrid, el senyor Miró y Trepat.

Ha tornat el senyor Prat de la Riba, que s'encarregará novament de la presidencia de la Diputació.

Diumenge arribará an aquesta ciutat, el senyor Blasco Ibáñez. Vindrá en el trasatlántic «Infanta Isabel», procedent de l'Argentina.

El conegut novelista se deturará sols algunes hores a Barcelona, marxant després a París.

Varies

L'Agrupació Socialista de Barcelona, celebrará Assamblea extraordinaria el día 17 del corrent, a les quatre de la tarde, en el local del carrer den Marián Aguiló.

—Avui, dissabte, a dos quarts de 10 de la vetlla, el Dr. D. Carles Ferrer, donará l'última conferencia sobre «Higiene Popular», en el Centre Socialista de Gracia, Torrent de l'Olla, núm. 30. L'acte será públic.

—Demá, a les 10 del matí, se celebrará en el Teatre Romea, un miting de protesta contra l'atentat de que ha sigut víctima en Canalejas.

Se celebrará també demá, en el Teatre del Bosc, un miting de protesta contra'l «Patronato contra la tuberculosis», y pera demanar la revisió del procés que s'ha seguit contra'l Dr. Queraltó, la reorganització de l'acció antituberculosa y reclamar que's sospengui la condemna.

—La conferencia política que estava senyalada pera avui, en el «Círculo Democrático Republicano» de la Portaferrisa, 16, pral., ha degut aplassarse pera altra fetxa que's publicará oportunament.

La política anglesa

Els darrers incidents de la Cambra dels Comuns

No tenen una gran importancia'ls incidents sovollosos darrerament succeits a la Cambra dels Comuns. Peró venen a fer un poc més delicada la situació del govern de Mr Asquith y a posar un nou entravanc a la aprovació definitiva del «Home Rule» irlandés. Es de creure que, això no obstant, el ministeri lliberal y la majoría de la Cambra dels Comuns, triomfarán un cop més de les baixes maniobres desllealls dels conservadors anglesos.

El dilluns passat els conservadors, d'acord poder amb un petit nombre de diputats lliberals, provocaren per sorpresa una votació a propósits d'una esmena que, sense previ anunci, presentá Mr. Bunbury. Aquesta esmena deía que la subvenció del Tresor anglés a l'irlandés en els primers anys no pot passar de 2.500.000 lliures esterlines. Tal limitació destruiría tot el sistema financier en que está basat el projecte de «Home Rule» y representaría l'fracás del matéix. Y heusaquí que, aprofitantse de l'absencia de gran nombre de diputats lliberals, laboristes y nacionalistes, els conservadors aconseguiren fer triomfar l'esmena per 22 vots de majoría, malgrat haverla rebutjada'l ministre que en aquell moment representava'l gabinet. Davant d'aquesta victoria gens honrosa, els torys s'entreguren a cridaneres manifestacions d'entusiasme y demanaren la dimissió del govern.

El govern, emperó, acordá no dimitir, ja que'l caríacter de sorpresa que havía tingut la seva derrota li lleva tota trascendencia política. En totes les votacions sobre el «Home Rule», el projecte ha obtingut una majoría d'un centenar de vots. ¿Pot ara esser abandonat y pot caure'l govern perque els «torys» han preparat innoblement una votació que no expresa la veritable voluntat de la Cambra?

En la sessió del dimecres, Mr. Arquith presentá una proposició demanant l'anulació de la votació del dilluns. El «leader» de l'oposició conservadora Mr. Bonar Law, digué que lo que cal fer al ministeri es dimitir o disoldre la Cambra, tot admetent que, en atenció a l'actual crisi internacional, continués per ara'l govern en el seu lloc. Els nostres lectors ja saben pels telegrames el formidable escándol que amb motiu d'aquesta qüestió va produirse. Segons els últims telegrames, el conflicte s'ha ajornat fins al vinent dilluns, amb el fí de cercar abans una solució satisfactoria.

Diuen de Londres que allí's considera improcedent la pretensió dels «torys» d'obligar al gabinet a dimitir. Se recorda que, en 1905, Mr. Balfour presidía un ministeri conservador que també fou derrotat en una votació per sorpresa, y malgrat això se negá a admetre ni la possibilitat de presentar la dimissió per tal causa. En aquests casos, un vot de confiansa restableix l'equilibri.

Informacions de bon origen asseguren que, a despit dels incidents darrers que afecten al «Home Rule», aquest será definitivament aprovat abans de la data fixada com a límit en el programa del govern.

Borses de viatje pera artistes

L'Academia Provincial de Belles Arts ha resolt treure a oposició dues borses de viatge y estudi de dos mil pessetes cada una, costejades per la Diputació provincial. Aquestes borses se destinarán a estudiants de colorid y composició y composició decorativa (escultura.)

Pera esser admesos a oposició a la borsa per colorid y composició, deurán els interessats tenir aprovades a l'Escola d'Arts y Oficis y Belles Arts d'aquesta capital, les assignatures de teoría y historia de les Belles Arts, Anatomía artística, Perspectiva y aquella a qual pensió s'aspiri.

Pera esser admesos a oposició a la borsa per composició decorativa (escultura), será necessari tenir aprovades les assignatures de la secció técnica, al menys en sa part elemental, la del concepte de l'art y historia de les Arts decoratives y aquella a qual pensió s'aspiri.

Els exercicis d'oposició consistirán en la execució d'un o més treballs que designi la comissió calificadora, y que deurán els opositors desenrotllar dintre del plas que se'ls senyali, poguent disposar com a llibres de consulta dels de la Biblioteca de l'Academia. Además de realitzar els exercicis práctics que se'ls indiqui, els opositors contestarán de viva veu a les preguntes referents als treballs que hagin efectuat, o a les que'ls sigun dirigides per l'esmentada comissió, en cas de que aquesta ho conceptués necessari.

Els aspirants a la borsa deurán solicitar esser admesos al president de l'Academia, fins al dia 30 dels corrents inclusiu.

En cas de que no arriba a adjudicarse alguna d'aquestes borses, podrá l'Academia emplear son import pera renovar en sa respectiva secció la borsa concedida anteriorment a un opositor. Pera aspirar an aquesta prórroga, l'aspirant tindrá que presentar els treballs executats durant la primera borsa y sotmetres de nou a l'exercici o exercicis que especificará la Comissió calificadora.

L'assassinat den Canalejas

Després del assassinat

(Per telègraf y telèfon)

Detalls de l'últim Consell

Com a ampliació al Consell de ministres celebrat anit a casa del comte de Romanones, podém dir lo següent:

Que quant va arribar el senyor Villanueva, que va esser el primer en arribar, no estava convensut pera continuar en el ministeri, peró li varen dir els demés ministres que si él no seguía se'n anirien amb él, amb lo qual se creava una situació dificilíssima al país.

Per fí, va quedar convensut el senyor Villanueva; y quan va arribar el comte de Romanones a sa casa, ja estaven d'acord.

El comte, al presentarse davant dels seus companys, els va agrair la prova d'afecte que li donaven continuament en els seus llocs, y se tributá un homenatge a la memoria del senyor Canalejas.

El primer acord que va pendre'l Consell fou ratificar el prés el día que'l va presidir el rei, de concedir un marquesat a la viuda den Canalejas y una pensió igual a la que's va concedir a la viuda del general Prim.

Després se va tractar extensament del tractat, amb motiu d'haverse rubricat ahir, y se va mantenir una amplíssima deliberació a l'entorn de lo que s'imposava fer en consideració a l'implantació del nou régim al Marroc.

Se va convenir en retirar del Congrés la secció 12 del pressupost, modificantla, perque an ella hi há que portar tots els auments que'l nou estat de coses exigeix.

De personal rés se va tractar en relació amb la firma del tractat.

Cada ministre va donar compte de l'estat del seu departament.

Se va acordar reunirse en Consell demá, a les cinc de la tarde.

En aquesta reunió quedará fixada concretament la línia de conducta que hagi de seguir l'actual govern.

Com ja s'ha dit, aquest se presentará a les Corts el dilluns.

Será declarada en aquest día la vagant de president de la Cambra y al día següent se procedirá a la provisió, que's fará a l'hora de l'orde del día, pera que la votació sigui nodrida, a favor del senyor Moret.

El comte de Romanones va donar cómpte de la seva entrevista amb en Moret y va comunicar que immediatament anaría a veure al senyor Montero Ríos.

Aquesta visita al senyor Montero Ríos nó sols era pera explicarli el gust del govern de veurel continuar a la presidencia del Senat, sinó pera exposarli que la mesa de aquella Cambra portés a la firma régia lleis urgents, com les relatives a varis crédits de Guerra y la rebaixa dels drets aranzelaris del blat de moro.

No s'han fet detencions

El senyor Barroso ha negat que s'haguessin fet les detencions de que s'ha parlat.

La visita de la policía al jutge que entén en la causa va esser relacionada amb l'averiguació de diferents extrems, entre élls el relatiu a la compra de llibres feta per l'assassí.

Ha negat igualment que s'estigui buscant en aquests moments a cap sospitós.

En honor den Canalejas

La Junta Directiva de la «Gran Peña» ha rebut una proposició, firmada per 400 socis, en la que hi figuren grans d'Espanya, generals, etc., etc., demanant que'l nom den Canalejas s'inscrigui en el Llibre d'Or que guarda la «Gran Peña» y en el qual sols hi consten els noms dels militars héroes, morts en campanya.

La "mascarilla"

La «mascarilla» del cadavre del senyor Canalejas ha sigut feta en el taller de la Reial Academia de Sant Ferrán, pels operaris d'aquéll.

Dimissió del quefe de policía

El ministre de la Governació ha confirmat avui que'l quefe superior de policía li va presentar anit la dimissió del seu cárreg, essentli admesa en l'acte.

El senyor Barroso encara no ha comunicat oficialment la noticia al quefe del govern y per aquesta raó no s'ha prés encara cap acord respecte a la persona que ha de substituir al senyor Fernández Llano.

Manifestació de protesta

El governador de Granada comunica que els estudiants han solicitat permís pera celebrar demá una manifestació de protesta contra l'atentat de que ha sigut víctima el senyor Canalejas.

Esperen els organitzadors que en aquesta manifestació s'hi unirá tot el veinat.

Un miting

Les Joventuts conservadora y lliberal celebrarán el próxim diumenge un miting en el teatre Granvía de protesta contra les campanyes que al seu judici son origen de l'atentat contra en Canalejas.

Qüestió de categories

Se discutía en un grupo de polítics si la circunstancia d'haver desempenyat interinament el senyor García Prieto la presidencia del Consell el coloca en aquesta categoría.

Els que opinaven afirmativament recordaven que quant va ocupar la cartera de Guerra interinament el general Primo de Rivera, per haver marxat el propietari a la guerra del Nort, l'esmentat general se considerará com de la categoría d'ex-ministre, pretenint ingressar en el Consell d'Estat.

Aquest allí cos consultin opiná en sentit afirmatiu y el general Primo de Rivera ocupá el cárreg de vocal del matéix.

El general Aznar

S'assegura que al convidar a la reunió dels canalejistes al director de la guarda civil, general Aznar, va contestar que no assistiría, perqué mentres desempenyi un cárreg com l'actual, en un institut de l'exércit, no pensava intervenir en la política.

Reunió d'un jurat

Presidit pel senyor Moret se reuní anit en el congrés el jurat encarregat d'elegir el projecte de monument que erigirá a Cádiz pera commemorar les Corts de 1912.

L'assassí al Congrés

Ha declarat en Coronas, l'amic del assassí Pardiñas, que aquest li havía dit que la tarde que va estar al Congrés escoltant l'últim discurs que pronunció el senyor Canalejas, baixá al saló de conferencies y que allí va permanéixer bastant temps. Fins me va posar l'abric un ugier galonejat,—va dir l'anarquista al seu amic—com si fos un marqués.

El fet, segons sembla, es exacte. El metge del Congrés va dir ahir que recordava haver vist an en Pardiñas al Congrés.

A l'escoltar això un diputat conservador anunciá el seu propósit de fer una pregunta, en la primera sessió del Congrés, pera averiguar qui pogué facilitar el «pase» a l'assassí.

La vigilancia den Pardiñas

Se diu que en Pardiñas va estar perfectament vigilat a Burdeus, cessant aquesta vigilancia perqué desde'l ministeri de la Governació se negaren a seguir pagant les dietes que costava día vigilancia.

"La Correspondencia" insisteix

«La Correspondencia de España» fa les següents reflexions y recopilació de datos pera demostrar que l'assassinat den Canalejas no ha sigut l'obra d'un solitari, sinó resultat d'un complot.

En Manuel Pardiñas era un obrer pintor. Un obrer pintor guanya per viurer malament. En Pardiñas, vivía, vestía y viatjava. En vuit mesos va estar a Madrid, Burdeus, París y Madrid. Fins viatjant en tercera aixó costa alguns centenars de francs. Algú els hi donava.

En Manuel Pardiñas va tenir bona cura de no anar a viure en cap casa de dispeses ni fonda, sabent que la policía reb el part diari dels viatgers arribats. Va anar directament a casa d'un amic. Per lo tant, en Pardiñas va preparar perfectament la seva instalació pera que no's tingués coneixement de la seva arribada.

En Manuel Pardiñas havía dit a París que si algún día moría, moriría amb la filiació a la butxaca. En Pardiñas, al vindre a Madrid, va tenir la bona cura en no oblidarse la filiació, matantse amb ella en una butxaca.

Desde juny se va dir en els diaris francesos que la policía francesa vigilava, en unió de l'espanyola, a dos anarquistes perillosos, y al final de l'istu era públic que la pista s'havía perdut.

En Manuel Pardiñas y el seu company declararen a l'estat a altres persones de la seva relació, que pensaven realitzar un atentat. El senyor Canalejas va rebre cartes, anónimes o no anónimes, dientli que algun del 15 de novembre atentarien contra la seva vida. Además li varen esser comunicades copies fotográfiques d'altres cartes trobades per la policía en les que's parlava d'un projectat atentat. Per conseqüent, el complot existía. Se'n tenía coneixement y algú el va denunciar.

En Manuel Pardiñas va viure a Burdeus, sense treballar, bastant temps. No li faltava rés. Per lo tant, algú li donava diner pera viurer y pera viatjar.

Si en Pardiñas hagués viscut sempre a Madrid podía haver sigut un solitari. Un home pot viure sense una pesseta y sortir al carrer y matar a un altre. Peró en Pardiñas viatjava. Algú la facilitava recursos. Segurament que no hi ha cap obrer pintor madrileny que pugui pagurse un viatge d'aquí a París.

En Pardiñas va anar al Congrés. Un día va estar a la tribuna d'orde, que's sobre del banc blau. Un altre día va estar al saló de conferencies. Sería interessant savér qui li va donar la paperera de tribuna y qui li va facilitar l'accés al Saló de conferencies.

En Manuel Pardiñas va saber a Burdeus que estava vigilat. Al saverho va fugir. Si temía esser delingut, es que savía que hi havía indicis contra él.

L'inspector de policía senyor Armiñán va estar encarregat de vigilarlo per orde del govern espanyol. Per lo tant, el govern sabía que en Pardiñas intentava algún crim; y si ho sabía es clar que'l complot existía.

En Manuel Pardiñas freqüentava a París el tracte d'alguns revolucionaris internacionals. La policía francesa coneixía el seu nom y per lo tant no ha d'esser difícil coneixer els amics den Pardiñas y un cop conegudes el complot quedará aclarit.

De l'extranger

Informe del "Matín"

París.—«La Matín» publica un telegrama de Burdeus dient que en Pardiñas va declarar en día la población que estava disposat a vengar la mort den Ferrer.

Els germans Pardiñas

París.—En Manuel Pardiñas va arribar a París el 29 de setembre, procedent de l'América, per la via de Burdeus.

Va anar a parar a casa un germá seu, Boulevard Grenelle; pero, espiat per la policía, solament hi va estar dos días. Va anar a viure al carrer de Croix Nivert, onde el va seguir el seu germá. Avial varen canviar d'habitació, anant a viure al número 5 del mateix carrer, ont viu encara l'Agustí Pardiñas, de 20 anys, ebanista, que treballa amb regularitat.

En Manuel sortía al matí y a la tarde, peró no se sab aont anava.

Interrogat l'Agustí, ha dit que no savía rés de l'odiós atentat comés pel seu germá. Creu que'l Manuel devía obrar en un moment de bogería, perqué era un idiot de molt bon carácter, no tenía amics anarquistes ni li coneixía cap filiació política.

Se va despedir d'él el 6 d'aquest mes, dirigintse a Burdeus, ont havía treballat molt temps y aonl volía establir un taller de pintor.

No sabrés de lo que va fer en Manuel en les poques setmanes que ha viscut amb él a París, ont no tenía relacions y per aixó estava disposat a tornar a América.

Rectificació

París.—A la Prefectura de policía desmentexen que a París s'hagi practicat la detenció de cap anarquista, relacionada amb l'assassinat den Canalejas, afegint que'l jutjat de Madrid no ha cursat cap comissió rogatoria en aquest sentit.

Un registre

París.—Ahir vespre se practicá un registre al domicili d'Agustí Pardiñas, germá de l'assassí den Canalejas, incautantse de varies cartes expedides per l'assessí y un paquet de follets anarquistes.

Aquests documents serán remesos al jutjat espanyol que entén en la causa per l'atentat.

La qüestió del descans dominical

El gran miting dels dependents

Com tenim dit, demá tindrá lloc en el Teatre «Sala Imperi», el miting organitzat pel Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria, pera demanar als uns convenis estipulats entre unes simulades societats de dependents y escás nombre de patrons y referents al descans dominical.

L'acte comensará a dos quarts d'onze y hi pendrán part elements del Centre y especialment de la seva Secció de Relació y Treball, reorganitzadora del mfting y de altres entitats professionals de Barcelona.

S'han adherit a l'acte, societats obreres dee tots els matissos y gremis de Barcelona, per lo que es segur que tindrá aquell singular importancia.

Uns telegrames

El gremi de Robes fetes y l'Associació de Mercers al detall, entitats patronals ambdues, de les que van contraure dits convenis han cursat telegrames a l'Institut de Reformes Socials y al Govern, protestant del que els hi envii'l Centre Autonomista de Dependents y dientlos que'ls pactes que convingueren amb les entitats titulades obreres que segons se diu formaren els mateixos patrons per «inspiració» del famós ex-governador senyor Portela, son válits per atendres a les disposicions legals vigents.

Segons sembla, les mateixes entitats patronals l'han dirigit al seu guía senyor Portela, demanantli que'ls ajudi en el pas en que's troben, car les impressions son de que dits pactes, per esser evidentment contraris a l'esperit y a la lletra de la R. O. del 26 de Juny de 1907, serán anulats pel Govern.

Una fulla

Ahir el Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria feu repartir profusament la següent fulla:

«Als Dependents de Comers:

Davant de l'atropell que significuen els pactes portats a terme per l'egoisme d'uns y el servilisme d'altres; davant d'aquests pactes modificant la llei del Descans Dominical de manera sustancial y obertament contraria a la lletra y a l'esperit de la mateixa, publicats en el «Botlletí Oficial» del día 16 d'octubre; davant d'aquests convenis perjudicant greument a una de les parts més interessades, als verdaders dependents, que no han assentit ni consenten en els tractes y contractes d'unes entitats creades—dites falsament obreres—per determinats patrons amb l'objecte de complaurer egoismes censurables; davant de tal monstruositat que es de extranyar tingués la sanció de l'ex-governador, senyor Portela, y que de deixarse passar seria un cop mortal contra'l descans en diumenge, necessitat física, indispensable, sancionat per la llei y accepta arreu del mon per les nacions civilitzades, no pot ni deu la «Secció Permanent de Relació y Treball» del «Centre Autonomista de Dependents del Comers y de l'Industria» restar callada, car massa's preté vulnerar sacratíssims drets de classe que defensarém ardits, puig que justicia y raó están de la nostra banda, perque les entitats pactadores, que son entitats simulades han contractat falsament en nom y representació de la nostra classe tota, que ens honrem amb s'adhessió, car totes les societats verdaderament professionals no son en absolut nelament contraries.

En conseqüencia, pera protestar degudament, tal com el cas reclama, hem organitzat un miting monstre a la Sala Imperi, pera diumenge prop-vinent, día 17, a dos quarts d'onze del matí, aont amb cohessió unánim, en nom de tots els dependents, elevarém al Govern conclusions encaminades a obtenir l'anulació d'aquests pactes que intenten arrebassarnos drets otorgats per la llei, contraris a una real orde de 26 de juny de 1907 y que constitueixen un afront pera la soferta y dignissima classe nostra.

No hi falteu, doncs, companys al miting monstre; feuhi acte de presencia; contribuiu a l'enfortiment de protesta y avaloreu amb vostra adhessió la justicia de les paticions que en bé de l'estament nostre, deixarém formulades, y aixi, amb el concurs de tots, la victoria será nostra.

No hi falteu, doncs, companys, y mercés vos en serán dades per la Junta de Govern de la Secció de Relació y Treball.»

3.ª Assamblea General de Societats Económiques d'Amics del País

Reunió de Seccions

La secció primera se constituí de la següent manera:

President honorari, don Eduard Maluquer de Tirrell; expresident de l'Económica de Barcelona. President efectiu, don Enric Prat de la Riba; vispresidents, don Anicet Ibran, don Faust de Dalmases, de Cervera y Lliida; don Rossend Menta, de Barcelona. Secretaris d'acta: don Carles Jordá, de Figueres; don Andreu Benito Gacedo, de Liébana y don Joaquim M. de Nadal, de Barcelona.

La secció havia de tractar de l'«Organització del sufragi», essentne ponent don Lluis Durán y Ventosa que, dimecres disertá davant de bastanta concorrencia sobre'l tema «Sufragi universal. Es definitiva la forma del seu actual exercici a Espanya?»

Les conclusions venen a dir:

«Que no pot considerarse com a definitiva la forma de l'actual exercici del sufragi universal a Espanya; que grans formacions socials que s'oviren y l'influencia de doctrines que avui no pesen prou, determinarán temps a venir amplíssimes trascendentals del diret de sufragi, suprimint la limitació del sexe (donant vot en funcions administratives y eleccions municipals, a la dona viuda o soltera que administri sos bens o industria), avensant la major edat, fent menys inflexible l'exigencia de la ciutadania espanyola en les eleccions administratives, o el vot preral, o per agrupacions corporatives.»

En la discusió hi intervingueren els senyors Vergés, Menta y Dalmases (F.), aprovantse les conclusions.

En la Secció II, d'«Hisendes municipals» hi parlá don Francisco Bartrina, desenrotllant son tema «Vida económica de les petites ciutats». En les conclusions se sosté que a les ciutats per ell estudiades cal proporcionáleshi una major intensitat, frugira y autonomía, en sa vida económica; reformar sistema tributari orientantse cap a la contribució directa pera formar l'Hisenda Municipal; fa formació de mancomunitats municipals pera la creació y explotació de'ls serveis públics; reconeixement de la personalitat jurídica dels municips; conreuar, amb la acció oficial, l'especialització característica de les fonts de treball, industrial, agricol o comercial, de cada poble, que per son arrelament local y reconegut perfeccionament se imposi a l'especulació; conreuar l'instalació de Caixes d'Estalvis, Sindicats, Societats per accions, Cooperatives, etc.

En la discusió hi prengueren part els senyors Sánchez Diezma, que presidía, Soler y March, Cfosa y Marqués de Camps.

En la Secció IV, «Instrucció», hi hagué una forta discusió en la que intervingueren els senyors González Pruts, Fuster, Mundi, Crusat, Casero, Riquelme, Bastinos, Sanmartín y altres, apropósit del tema desenrollat per don J. Agell y don Enric Jardí, sobre «Organització de l'Ensenyansa secundaria». Se acceptaren les conclusions amb una esmena del senyor Díaz Plaja, per la qual s'aumenta un curs l'ensenyansa de l'anglés.

La Secció V, que havía de deliberar sobre «Relacions Exteriors», escoltá la paraula de nostre amic don Francesc d'A. Más, qui denotant un gran estudi de la qüestió desenrotllá el tema: «Establiment de dos periodes de l'any de compra-venda, baix exposició amplia de mostruaris adaptant el tipu de les fires de Leipzig»

En síntesi el parlament del senyor Mas, pot traslladarse amb les següents paraules: Que les «Fires de mostruaris de Barcelona» s'haurien de celebrar dos dies de maig y deu de novembre; s'hauria d'acreditar el carácter d'industrial o gran comissionista pera concórrerhi; ferhi sols vendes al engrós; no permetre, sens permís, la copia de cap producte exposat; destinar els productes de la Fira a la major publicitat de les mateixes; fer sa organització un comité de delegats de les principals corporacions; pagar els expositors una petita quota d'inscripció y lloguer de local; no cobrarse res per les vendes que's fassin (sols se permetrá les al engrós); imposar una petita quota d'entrada al públic; gestionar la franquicia temporal de duanes y rebaixes de transport y convidar a que'ls expositors fassin algunes donacions al Museu Comercial.

El senyor Mas sigué felicitat per son brillant treball ple de datos interessants y impossible d'extractar donat el seu carácter. En la discusió hi intervingueren els senyors Rahola (D. F.), y García Blanco, essent aprovades les conclusions.

En la discusió del tema «Acció Social de la Beneficencia», que tingué lloc en la Secció tercera, hi intervingueren els senyors Josep Pedregosa, Roca y Roca y Puig y Alfonso, aprovantse les conclusions que venen a consignar, en quant a orientacions, que entren en els dominis de la Beneficencia, el contribuir a l'organització y desenrotllo de les institucions de previsió, mutualitat, cooperació y cultura y l'afavorir l'alt sentit moral y esperit de tutela y protecció que informa la legislació relacionada amb el treball. En quant a métodes: reclamar en l'agent coneixements especials de pedagoc y psiquiatra, posar el principi educatiu sobre'l repressiu, y necessitat d'una llegislació pera extángir la mendicitat y reprimir la vagancia. A manca d'això, valerse de l'acció indirecta, això es, privar l'almoina, sopes públiques y ranxo de caserna sense l'intervenció benéfica social, inspecció d'habitacions de captaires y repatriació de captaires forasters; y de l'acció directa: recullida de captaires, reclusió provisional a un assil, enrobustiment dels serveis públics com Hospital, Hospici, Maternitat y Manicomi y organització benéfica domiciliaria; organització d'establiments d'umpar provisional, de previsió, de reforma, de curació, de tutela, d'assistencia pera'l treball y creació de Lligues benéfiques.

Tracten també de l'organització de tots aquests serveis en una urbs populosa, adaptant les funcions benéfiques al carácter y condicions especials del municipi, enllasant l'acció social y la particular, constituint agrupacions de barris, juntes auxiliars de districte, subordinades a la Junta autónoma. Tracten, per últim, de l'Hisenda de la Beneficencia.

Botlletí del Treball

Els ferroviaris

Amb nombrosa concorrencia se celebrá abans d'ahir a la nit l'anunciada assámblea de ferroviaris de la (S. C.) que ja anunciárem, la qual fou presidida pel company Ribalta. Comensá prop de tres quarts de déu.

Aprovada l'acta el president concedí la paraula al company Ripoll que doná extensos detalls de les gestions realitzades prop de la Companyia M. S. A. pera cobrar els jornals del dies de la vaga.

Aquestes en síntesi pot dirse que son una negativa rodona a lo demanat pels obrers.

Caiduda la comissió d'aquests pel Cardenal, aquest els digué que'l Consell d'Administració de la Companyia li manifestava, en contestació a la súplica que en la setmana passada li havien fet dits obrers, que no trobava fórmula pera accedir al seu desig, de que en una forma o altra se'ls abonés l'import dels jornals dels dies de vaga.

No podía accedisse a que los en forma de gratificació pel major treball hagut després de la vaga, perque apart de que en molles seccions no hi ha hagut tal excés de treball, y per tant la gratificació no tenía raó de ser, d'ella havien de participar tambés els obrers que foren fiels a la Companyia.

No insistiren els obrers; peró li anunciaren que hi havia cert descontent entre'ls agents per haver corregut el rumor de que s'anava a concedir doble ascens als que no abandonaren els seus llocs.

El senyor Cardenal va dir que ignorava que la Direcció tingués aquest propósit, si bé opinava que estava en el seu dret al apreciar el mérit y concedir les recompenses que meresquessin els empleats, sense qué això pogués esser motiu de queixa pera'ls demés.

L'entrevista va durar apenes uns quinze minuts.

Després d'aquestes explicacions del company Ripoll, el president després de fer constar que s'havien desentés de les proposes que's guardessin les energies pera altres ocasions y que's deixés ara aquest plet, publicant un manifest dirigit a l'opinió, explicant les gestions realitzades, a l'objecte de que siguin conegudes per tothom.

Así va acordarse, deixant mort, per lo tant, tot lo referent als jornals de la vaga.

Seguidament foren elegits pera cobrir les vagants de la J. D. els companys Estivill, Pi, Candullo, Casades, Arocas y Madro.

A proposta del company Solanas s'acordá adherirse a la campanya iniciada pel Dr. Queraltó, y després de discutirse altres assumptes s'aixecá la sessió a les dotze de la nit.

Els de la Secció Nord

Avui, a les nou de la nit, en el local social del carrer de Carders, tindrán reunió extraordinaria'ls carrilaires del Nord.

L'orde del día será:

Aprovació de l'acta.

Donar compte de les gestions sobre lo dels jornals dels dies de la vaga.

Se prega encarescdament l'assistencia y la presentació del carnet.—El Secretari, Joan Mons.

Els obrers mecánics

La J. D. de l'Unió d'Obrers Mecánics, fa sapiguer per medi de manifest, que diumenge 17, a les déu del matí se celebrará reunió general extraordinaria, en el local social, Tapinería, 39, pera tractar assumptes de palpitant interés pera la classe.

Obrers mecánics: no desmaieu en moments propicis pera reorganitzarnos.

Salut y emancipació us desitja.—La Junta.

Constructors de carrosseries pera automóbils

Companys: Tornem a cridar la vostra atenció. La Junta creu arribada l'hora de que vingueu a exposar el vostre criteri. La nostra situació cada día se fa més difícil y penosa.

Pera que tots us podeu fer cárreg de com está aquesta situació, us cridem a la reunió ordinaria que se celebrará diumenge, 17, a les déu del matí, de primera convocatoria, en el local social, Carme, 106, principal.

Espera que vindreu com un sol home y us desitja salut y energía.—La Junta.

De fora

Manresa: Els peletes Vaga de picapedrers

El próxim diumenge, a les déu del matí, la societat de treballadors peletes, celebrará reunió general per tractar assumptes que afecten a la seva classe y que fan referencia als obrers picapedrers.

Entre'ls obrers picapedrers es nota alguna agitació, amb motiu de no complirse exactament per part dels patrons les condicions de treball estipulades amb la societat.

Sembla que hi há intent d'acudir al recurs de la vaga.

Flix: Organització societaria

Els obrers de Flix s'organitzen societariament.

En la societat fundada s'han agrupat els treballadors del camp y de les fábriques, essent ja en nombre de 120 els associats.

Conferencia den Ribera y Rovira

Invitat per la societat obrera de Sant Coloni, «La Unión Corchera», demá, diumenge, el nostre amic don J. Ribera y Rovira, donará una conferencia pública.

El tema de la mateixa es com segueix:

D'Obrerisme: I. El gran ideals dels pobles.

II. L'organització proletaria.

III. L'obrer, árbitre de l'acció social moderna.

IV. Solucions.

De l'Ajuntament

Convits

L'alcalde ha estat convidat al banquet que celebrarán avui les Societats Económiques amb motiu de l'Assamblea que celebren, y al que la cambra de comers anglesa celebrará dijous.

Dimissió?

L'alcalde ha escrit al comte de Romanones, posantli a la seva disposició'l cárreg que ocupa, per si de cas creu que exigencies polítiques poden justificar la dimissió; no obstant s'ofereix també a continuar en son lloc si aquelles circumstancies polítiques ho exigeixen.

Demandes

Una comissió de veins de Vallcarca y el Coll, ha visitat a l'arcalde demanantli s'interessi per algunes millores en aquelles barriades, havéntloshi contestat el senyor Sostres que les formulin per escrit pera presentarles a la comissió corresponent.

Reunió de tinents

Anit, en el despatg de l'arcaldia, es reuniren els tinents d'arcalde pera parlar de qüestions de sanitat.

INFORMACIO DE BARCELONA

En el concert extraordinari que dedicat als congresistes del tercer Congrés nacional de Música sagrada fará l'Orfeó Catalá en el Palau de la Música Catalana'l proper divendres al yespre, además de donarse la primera audició del motet n.º 1 de J. S. Bach, s'estrenará un Hymne a Sta. Cecilia del mestre de capella de la Catedral de Vich el Rd. Lluis Romeu, Pbre.

Además del concert y sempre dedicat als Congresistes, hi haurá concert en el Palau el dissabte y diumenge al vespre de la setmana vinenta. Dissabte de música de Camera a cárrec del quartet Renaixement y diumenge un recital de piano per l'eminent pianista Alexandre Ribó.

La societat Esclat Artístic celebrará demá, diumenge, día 17, a las quatre de la tarde,

una escullida funció teatral en son local social (Cassador, 4). En dita funció tindrá lloc l'estrena del drama en dos actes, original del novell autor en Joan Casals, que porta per títul «Llum morta», representantse ademés la bonica joguina «El Pronunciamento», corrent la direcció de dites obres á cárrec del primer actor l'Alexandre Corberó. Com a fi de festa hi haurá ball.

—Les convalescencies llargues, agotament prematur, linfatisme, enflaquiments, debilitat y anemia, se corretgeixen amb el Dinamógeno Saiz de Carlos.

Ahir a la nit va tenir lloc en l'Ideal Cine, la segona funció d'abonament a benefici del Rober del Rosari.

El programa fou molt elogiat, tant per l'amenitat, com per la moralitat dels arguments de les pelicules, y a jutjar per la distingida concorrencia que omplenava la sala d'espectacles seguirá essent l'Ideal-Cine, lloc de «reudez-vous» de la bona societat, com podrá jutjarse per l'adjunta llista d'alguns dels abonats:

Inglada, Puig, Uriach, Maciá, Comas, Weyler, Costa, Palá, Catasús, Mora Carulla, Minguell, Marfá, Baronesa de Cuadras, Llanza, Zaragoza, Nadal, Castellví, Pomés, Sostres, Rocamora, Jaumandreu, Llibre, Manén, Maristany, Torrents, Dolsa, Oller, Goytisolo, Tejada, Reig de Bosch, Caralt, Marquesa de Juliá, Cardenal, Godó, Amatller, Albó, Fabra, Pons, Muntadas, Gasol, Carreras, Alegret, La Llave, Batlló, Matheu, Salas, Gironella, Bosch y Alsina, Ribas, Suñol, Menacho, Olanc, Ricart, Bach, Larrañaga, Zulueta, Burés, Recolons, Sert, Monegal, Munné, Compte, Gal, Gili, Cabot, Juncadella, Pearson, Malla, Gatell, Conde, Simón, Salisachs, Arana, Moncada, Estruch, Sagnier, Brocá, Miquel, Comulada, Andreu, Ferrer, Marquesos de La Laguna, Coll, Die y Mas, Baster, y altres molts que sentim no recordar.

—Immens y variat asortit d'estufes dels millors sistemes pera carbó, llenya y gas. PRECKLER. Ronda de l'Universitat, 14.

L'Associació de la Prepmsa diaria de Barcelona, ha expedit els següents telegramés:
«President Consell ministres. — Madrid. — Associació Prempsa diaria de Barcelona, afegeix sentit pésam al de tota Espanya per mort senyor Canalejas, protestant contra criminal herrorós atentat.—Eussebi Corominas.»
«Senyora viuda de Canalejas. — Madrid. —Associació Prempsa diaria Barcelona, se associa dolor mare y fills per mort bon pare, excelent ciutadá Canalejas, protestant contra criminal atentat. — Eussebi Corominas.»

Don Ignasi Ribera Baylina, donará a l'Ateneu Enciclopédic Popular (Carme, 30), avui, dissabte, a dos quarts de déu de la nit, la décima octava conferencia sobre Psicología general y Terapéutica desenrotllant el tema: «Qué es l'epilepsia?»
L'acte com de costum, será públic.

-Demanis El catáleg d'abrigs als magat ems «El Barato»

L'«Associació Escolar Artística» realitzará demá, diumenge, dia 17, una excursió a Castelldefels, Costes de Gorraf y Sitges, visitant el Cau Ferrat y Pati-blau.
Punt de reunió a tres quarts de sis al baixador del Passeig de Gracia.
Cal durse provisions pera tot el dia.

Aquesta nit a les déu en la Biblioteca Teosófica, tindrá lloc l'inauguració del quint curs de conferencies setmanals, disertant els senyors Maynadé y Climent Ferrer sobre'l tema: «Valor de l'Etica en el Devers».

—Compreu els cafés «La Portorriqueña» de les hisendes San Felipe y Limon, de Puerto Rico. Són els més fins y aromátics, Bonsuccés, 8, junt a la Rambla.

Avui dissabte, 16 del corrent, a dos quarts de 10 de la nit, en el «Centre de Cultura Nacional», de Sans, situat en el carrer den Vallespí, núm. 12, don Estanislao Ruiz, pertanyent a la Secció Universitaria de l'Associació Catalana d'Estudiants, donará la seva segona conferencia sobre'l tema: «Converses d'Astronomía Popular.»

Dimars que ve se reunirá'l Consell Regional de l'Unió de Vinyaters de Catalunya, essent l'objecte principal tractar de l'Assamblea general de 1913 que estatutariament deu celebrarse a Cervera en 1913.
A propósit de dit acte, el president del C. C. de La Segarra, don Frederic Tarruell, ha reunit aquella entitat, havent acullit els consellers amb entusiasme la noticia, havent ofert ells y les autoritats cooperar a que resulti una solemnitat aquella Assamblea.

Pera demá, a la nit, l'U. F. N. R. del Districte II, anuncia una funció teatral de quin programa no formen part la bonica comedia «La Santa» y l'aixerida sarsuela «Permetim».

Del Govern civil

Sanitat

Pel G. C. s'ha insertat en el B. O. una circular exigint el más rigurós compliment de totes les disposicions sanitaries vigents y de una manera molt especial les relatives a la prevenció contra la verola.
La circular va dirigida als governadors, alcaldes, subdelegats de medecina, etc.
En ella se donen disposicions sobre la manera que la circular ha de complirse y les penalitats que'l seu incompliment pot reportar.

Teatres y Concerts

GRAN TEATRE DEL LICEO

A petició dels nombrosos admiradors de la música wagneriana, demá, diumenge, se posará en escena per darrera vegada l'ópera «Sigfrido», a la que tant s'hi distingeixen les senyoretes Kastal y Alasia y els senyors Rousseliere, Pini, Corsi, Silvetti, Pacini y Scrona.
L'empresa prepara una representació de gran interés pera'l proper dissabte a la nit. Se posarán en escena les óperes «Cavalleria Rusticana», desempenyada per la senyora Agosinello y els senyors Grancini y Vadini y «El Pagliaris», en quina obra hi pendrán part la senyoreta Kaftal y els senyors Colazza, Miglione, Borghese y Pacini. El senyor Miglione Borghese cantará el próleg de dita obra, encarregantse després de la part de Silvio. Això constitueix una novetat que segurament agradará al nostre públic. El proper diluns arribará a Barcelona l'eminent Stracciari que debutará'l dimecres, amb l'ópera den Verdi, «Un ballo in Maschera».
Han comensat els assatjos de la «Walkyria», en la que'l senyor Rousseliere cantará la part de Sigmindo en italiá.

Notes de Sport

Foot-ball

El diumenge vinent el segón del «Barcelona» visitará els badalonins, ont lluitará amb el primer del «Badalona».
Aquesta vegada els barcelonins presentarán tot el «team» complet, puig sembla que's volen venjar de la derrota tinguda anteriorment.
En la reunió tinguda darrerament per la Federació Catalana, s'acordá en definitiva el «team» que'ns haurá de presentar en el partit Franca-Catalunya.
Estará format com segueix: Gibert-Brú, Massana-Lerrañaga, Aguirre-he, Casellas-Sena, La Riva, Sampere, Bau y Comamala (C.).
Dit equip s'entrenará demá contra un que segons noticies, estará format per en Cuervo-Mariné, Reguera-Pomés, Hodge, Alemany-Armet, Armet, Morales, Torrents, Ramirez.
Com ja se sab, el partit se fará en el camp de l'«Espanyol».

Natació

La Comissió deportiva del Club de Natació «Barcelona», ha confeccionat el següent programa per l'entrenament que comensá el passat diumenge, com a preparació del Campionat d'hivern.
Dia 17 de desembre:
A les 11: 100 mts. (3.a categoría).
A les 11 y mitja: 100 id., (2.a id.).
A les 12: 100 id., (1.a id).
Dies 24 de novembre y primer de desembre:
A les 11: 150 mts. (3.a categoría).
A les 11 y mitja: 150, (2.a id.)
A les 12: 150, (1.a id.)
Dies 3 y 15 de desembre:
A les 11: 200 mts., (3.a categoría).
A les 11 y mitja: 200, (2.a id).
A les 12: 200, (1.a id).

Ciclisme

En la darrera sessió celebrada pel Comité directiu de l'U. V. E. com estava anunciat, dit Comité, dimití amb carácter irrevocable, acordant convocar Cngrés extraordinari pel 16 de janer, per elegir el que ha de substituir a l'actual.
El Sport Ciclista Catalá efectuará demá diumenge, una excursió a Molins de Rei per Sans y Sant Feliu de Llobregat retornant a Barcelona al mitgdia. Punt de reunió plassa de l'Universitat a les set en en punt. Queden invitats tots els ciclistes y motoristes.
Pera'l dia 24, gran cursa dels veterans Sarriá-Martorell.

Tir

La J. D. del T. N. ha nomenat una comissió pera que organitzi un concurs de Nadal en el que hi haurá tirades amb «han dia».
Els dies de festa de 9 a 1, hi ha un oficial encarregat d'ensenyar als que desconeixin l'ús de ses proprias armes o de la societat. Aquesta ensenyansa als socis y a dues families es gratuita. Del camp armes y municions se'n pot fer ús tots els dies de sol a sol.

Successos

CAIGUDA

En el dispensari de Sant Andreu, fou curada Valentina Esquirdó, de 80 anys, d'una ferida contusa en la front y dislocació de la munyeca dreta, que's causá en un camp d'aquella barriada, al caure a terra casualment.

BARALLA

En una imprempta del carrer de Tallers, se baralláren els operaris Blasco y Amadeu Llorens, rebent el primer una ferida a la regió lumbar esquerra.
El ferit fou auxiliat en el Dispensari.

EXPLOSIO

En un pís del carrer de Ramón y Cajal, núm. 91, s'hi registrá una explossió de gas.
Les parets del pís, sofriren alguns desperfectes, y rebé ferides lleus a la cara y mans, el vei Miquel Simó.
Aquest fou auxiliat en el Dispensari de Gracia.

ALARMA

A quarts de tres de la matinada aparegué en un balcó del carrer dels Salmerón una dóna fent lamentables crits d'auxili!
Hi acudiren uns agents de l'autoritat y trobaren en total que un matrimoni s'havia baralláat furiosament y la minyona, espantada, demanava auxili desde'l balcó.

LLADROCINI

A la una de la matinada se sentiren pitos al carrer de la Montanya, y acudinthi un sereno y un municipal, trobaren a uns veins que digueren haver vist a dos homes que saltaven a l'eixida d'una taberna del carrer de Foment.
Amb altres serenos y guardies se practicá un registre y se trobaren senyals evidents de que en efecte havía saltat algú que devía fugir per una altra paret de quatre metres.
Més tart un sereno vegé a dos homes, sens dubte'ls mateixos, que saltaven una paret del carrer Internacional, y, malgrat haverlos engegat quatre trets, conseguiren desaparéixer.

FOC

Entre'ls veins del carrer de Bonsuinés se produí extraordinaria alarma a causa de que el dependent d'un torrador de café de dit carrer, comensá a donar veus de foc, per haverse cremat un aparell de l'establiment.
El foc fou apagat al cap de pocs moments.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid 13, de 10 matí a 9 nit

Consell al Palau

A les onze del matí s'han reunit els ministres a Palau baix la presidencia del rei, acabant el Consell després de dos quarts d'una.
Al sortir de Palau el comte de Romanones ha donat una referencia del Consell manifestant que en son discurs ha comensat per donar les gracies al monarca que l'havía designat pera presidir el govern y oferint tota la seva intuigencia y la seva voluntat al servei del cárreg.
A continuació ha dedicat un sentit record al senyor Canalejas.
S'ha referit a la rúbrica del tractat amb Fransa extenentse en algunes consideracions de carácter polític y dedicant elogis al ministre d'Estat per l'acert amb que ha procedit durant la llarga sustanciació d'aquest assumpte.
Ha fet després una exposició de la política interior en aquests moments, especificant l'estat en que's troben les diverses qüestions sotmeses a la deliberació de les Cambres.
Creu el comte de Romanones que no es necessari fixar nou plan parlamentari, ja que no hi ha hagut la menor modificació en el que seguía abans de sospendre'ls les sessions.
—Per ara—ha dit el president—no hi ha assumptes urgents pera resoldre, ni s'ha presentat cap dificultat.
Ha manifestat que havía dimitit el quefe superior de policía, peró que no se li havía notificat oficialment la dimissió.
Es aquest assumpte que preocupa molt al govern perqué la desgracia ha fet que sia terra preferent d'actualitat lo referent a les funcions de la policía.
Els ministres han sortit tard de Palau perqué després del Consell que ha presidit el rei han celebrat un altre reunió en la avant-cambra regia pera canviar impressions.
El comte de Romanones no ha dit més al sortir de Palau, ni després quan ha rebut als periodistes en son despaig de la presidencia.

Lo que diu la prempsa

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:
Decrets de Gracia y Justicia.
Disposant que cessi en el cárreg de president interi el senyor García Prieto y nomenant president del Consell al comte de Romanones.
Decrets concedint la gran creu de Beneficencia als doctors Berajano y Monederó.
Disposant no's consideri requisit indispensable pera realitzar els exercicis d'oposició pera ingressar en el cos d'aspirants a la judicatura y al ministeri fiscal el d'haver complert l'edat de 23 anys.
Continuació del programa pera ingressar en el cos jurídic militar.

«El Imparcial»

Titula l'article de fons «La obra liberal». Elogia la solució que ha donat el rei a la crisi.
Diu que també es plausible que'ls ministres actuals continúen en els seus cárregs, y singularment la cooperació del senyor García Prieto desde'l ministeri d'Estat.
Desbrossat el camí—afegeix—será hora de plantejar el problema político davant el partit liberal y davant la Corona pera que obtingui una solució definitiva.
Aquest era també'l projecte del senyor Canalejas.
Els que diuen que la tragedia del senyor Canalejas pregona el fracás d'una política cometen notori error ó mala fé en la deducció.
La política liberal no implica tolerancia amb reprobables excitacions que desperten en els desequilibrats o en els sectaris els impulsos criminals.

«El Liberal»

Contestant a l'article que li dirigía anit «La Epoca», encara que sense citar nominalment al periódic, diu que'l poble de Madrid agraí, plabá y va aplaudir la presencia del rei a l'enterro del senyor Canalejas, perque'l senyor Canalejas era demócrata en tota l'extensió de la paraula.
El judici y no la passió—diu—fan falta desde'l sucés tan terrible com el que lamentém, judici y apartament d'aquesta runma que no busca més que a l'anarquista reial o imaginari y que barrunta a tot arreu nont estén la vista inducciones directes o indirectes.
Si en lloc d'esser un número d'«A B C» hagués sigut d'«El Liberal» el trovat en les luxeques den Pardiñas es probable que «La Epoca» hagués insinuat que'ns corresponía un tant de culpa de l'assessinat del senyor Canalejas.
Deixemnos de parlar de propagandes nocives y de presuntes inducciones, perqué ningú quedaría exent de sospita quant no es de pecat.
Abans d'ahir, per exemple, en la manifestació que acudí a Palau, dirigida per un conservador hi hagué veus aillades que indicaren la conveniencia de donar an en Pablo Iglesias un disgust. Rés va passar, perque se sobreposá el bon sentit, peró això haguera sigut prou pretext pera dir els conservadors que s'induía a cometre per les dretes atrocitats análogues a les que imputém a les esquerres.

«La Correspondencia»

Publica aquest periódic un extens article del seu director el senyor Romeo tractant de demostrar que desde que va morir en Ferrer rés succeeix a Espanya que no sigui degut a l'influencia den Ferrer.
El terrorisme, diu, fou causa de que'l senyor Canalejas fos Poder y el terrorisme l'ha mort. El portá al Poder perqué en Canalejas era el verb democrátic capas d'esborrar el passat a judici de molts.
Peró'l terrorisme no es la democracia, ni la República, ni la llibertat, ni el progrés y per això l'ha mort; el terrorisme sols es la destrucció.

«La Epoca»

Publica «La Epoca» aquesta nit un article titulat «Aclarando conceptos» en el qual contestant a una manifestació que atribuía «El Imparcial» als republicans relativa a que es cas impossible la tornada dels conservadors al Poder sense rectificar els procediments que van emplear en 1909, diu que'ls conservadors no han fet més que aplicar les lleis y que això lo farán sempre amb benevolensa quan les circumstancies ho aconsellin, peró sense febleses y sensé réncors, que mai han sentit.
Tots — afegeix — fins en Pau Iglesias, han reconegut que'ls conservadors foren més respetuosos amb les associacions obreres que els liberals y que administraren millor, realitzant millores plausibles.
L'orientació y tendencia del partit conservador quedá definida pel senyor Maura en sos discursos de juny de 1910 en el Circol Conservador y en Molinar de Carranza.

El «Universo»

Parla en l'article de fons de la resolució de la crisi y diu que la crisi política de la reconstrucció interna del partit liberal, queda aplassada.

«El País»

Després d'elogiar les condicions de gonant que tenía el senyor Canalejas, diu que els funerals polítics d'aquest van a esser grotesos, doncs abans de que'l cadavre comensés la descomposició, el partit liberal doná mostres de descomposició.
Alaba la conducta del senyor Moret reunant la presidencia del Consell. També creu que'l senyor García Prieto ha obrat acertadament al no acceptar el cárreg.
Diu que'l comte de Romanones ve a continuar desde'l Poder, sinó l'Historia d'Espanya, la broma que comensá un Dimecres de Cendra y que va interrompre el paréntisis canalejista.

«La Mañana»

Considera que ha sigut una veritable sorpresa el nomenament del comte de Romanones pera la presidencia del Consell de ministres.

«El Debate»

Posa en boca de diferentes persones, censuras per l'intranzigencia del comte de Romanones al declarar al rei sense empatxos que no aportaría cap govern que no presidís él mateix.

Edifici pera la presidencia

En el Consell de ministres d'avui, a proposta del senyor García Prieto, s'ha prés l'acord de que amb el sobrant del pressupost de liquidació, que son dos o tres milions de pessetes, se construeixi un edifici pera Presidencia del Consell de ministres.

¿Retirada den Lerroux?

Diu «El Debate»:
«Per manifestacions de persones que ho han sentit dir a una que es molt amiga del quefe del partit radical, hem sabut que'l senyor Lerroux té'l propósit ferm de renunciar l'acta y abandonar pera sempre la vida pública.
Ignorém l'exactitut d'aquesta noticia, indubtablement important, y la recullim perque les persones que'ns la comuniquen donen la referencia com autoritzada de llabis d'un radical dels més afectes al senyor Lerroux.»

Generals a la reserva

El ministre de la Guerra posará a la firma del rei avui els decrets concedint el pas a la reserva del general de divisió don Leopold Cano y del de brigada don Luis Aranda; les dúes corresponen a l'arma d'infanteria.

Els canalejistes

S'han reunit en una de les seccions del Congrés els senadors y diputats canalejistes, en nombre de 48.
Entre'ls assistents hi figuraven els senyors don Amali Jimeno, Armiñan, Gómez de la Serna, don Rafel Esbry, don Cristino Martos, Arias de Miranda, La Chica, Roig y Bergadá, Vega Seoane, comte de Pinofiel, marqués de Valdeterrazo, Rodrigáñez, García Vaso, Morote (don Jósep y don Lluis), Serrano Carmona, etc.
Alguns dels que no hi assistíen deíen que no era oficiosa la reunió, doncs desde'l moment en que'l rei havía encarregat el Poder al comte de Romanones, tóts devíen acceptarlo com a quefe, tant més quant que'l comte de Romanones acceptava tots els projectes presentats pel senyor Canalejas a les Corts.
Don Lluis Morote ens ha facilitat la següent proposició que digué pensava presentar en la reunió.
«Units amb el senyor Canalejas no sols per l'efecte personal sinó per la comunitat de convicciónes, creient que él significava en la política espanyola una total renovació del liberalisme, rendint el més pur homenatge a la seva insigne memoria, declarém:
Primer. Que no'ns proposém formar un grupu, ni sisquera una forsa política extranya a la majoría, que ni d'aprop ni de lluny signifiqui la menor hostilitat al govern liberal, qualsevol que sigui, el que ara o en lo futur regeixi els destins d'Espanya.
Según. Que estém disposats a no apoiar amb els nostres vots sense provocar cap dificultat al govern que aprobi el Pressupost y fassi aprobar el tractat amb Fransa respecte al Marroc.
Terror. Que en nostre anel de qué proseguixi a Espanya el partit liberal, després d'aprovats els Pressupostos y el tractat y de que continui per molt temps, entenent que pera lograr aquests fins no hi ha altre camí que mantenir en la seva integritat el programa democrátic del senyor Canalejas, afirmem la nostra resolució de contribuir a que s'aprobin tots els projectes que aquél presentá y dels quals feu qüestió de gabinet.»

La sort de la Mancomunitat

El comte de Romanones se propósa visitar avui mateix al senyor Maura.
També visitará novament al senyor Montero Ríos.
Aquesta entrevista sembla que será pera tractar del projecte de Mancomunitats.

Un debat

El senyor Urzaiz plantejará un debat al Congrés sobre la darrera crisi política.

El comte de Romanones

El quefe del Govern rebré als periodistes a les set de la tarde en la Presidencia.
Ens digué que no havia res de nou.
Manifestá que havia rebut moltes visites y que apart d'això sols havia parlat amb el ministre de la Governació y amb el senyor Fernández Llano, y que aquest li oferí la dimissió del cárreg de quefe superior de policía.
El comte de Romanones li digué que continués en son lloc fins que ell parlés amb els ministres pera resóldre.
El senyor Fernández Llano insistí en la dimissió y el comte de Romanones insistí també en que s'esperés.

Romanones y Maura

S'ha dit que'l president del Consell de ministres ha estat avui a saludar al senyor Maura.

Avís als navegants

El ministre plenipotenciari d'Espanya a Constantinobla participa que la Sublim Porta ha dirigit una nota verbal a les missions diplomátiques allí acreditades manifestantlos que segons resulta d'una comunicació del vis-almirall de l'esquadra otomana, el creur turc «Amidieh» ha descobert un torpler automátic entre Varna y el cabo Eminé.
Aquesta mina ha sigut recollida per dit creuer y vist el perill que aquests aparatos presenten pera la navegació comercial, el Ministeri Imperial creu que's deu cridar l'atenció de les missions diplomátiques extrangeres a fi de que arribi a conexement dels navigants.

La causa per l'atentat.

Diligencias.—En París

De lo actuat últimament pel jutjat espetra'l senyor Canalejas, sembla despendres cial que entén en la causa per l'atentat con la possibilitat de que en Pardiñas estigués a Madrid alguns dies abans del diumenge y la probabilitat de que's trobés aquí abans y després d'apareixer a casa del seu amic Corona amb altres persones que encara no son conegudes.
El jutjat está aprovant tots els medis y agraeix als testimonis espontanis les facilitats que li procuren pera aclarir completament els fets.
Davant del jutjat han prestat declaració varies persones sense aportar datos nous.
El quefe superior de policía senyor Fernández Llano ha entregat al jutje alguns papers y cartes trobats a casa de l'assessí y que no tenen interés.
De París comuniquen que'l subquefe de vía anat al treball y practicá un registre en seguritat se presentá a casa del germá de l'assessí del senyor Canalejas, que se'n hal quarto que ocupa incautantse de varis llibres anarquistes y cartes de l'assessí dirigides al seu germá.
Un vei digué al subquefe de seguritat que'l germá den Pardiñas acabava de rebre una altre carta. Uns agents el buscaren y el germá declará que efectivament la havía rebut y que fou escrita y dipositada a correus el mateix matí de l'assassinat y que la havía estripat, doncs no tenía importancia.
Interrogat sobre'l contingut de la carta manifestá que en ella sols li deia el seu germá que estaba buscant feina y que s'aburría molt.
La policía s'incautá de tot lo interessant que trobá en el domicili del germá den Pardiñas.

El Ajuntament y la mort d'en Canalejas

En la sessió que ha celebrat l'Ajuntament de Madrid, l'arcalde pronunció un discurs a la memoria del senyor Canalejas.
Acordá l'Ajuntament dirigir missatge a la viuda y fills de l'ilustre estadista y donar el nom den Canalejas a la glorieta de les Cuatro Calles, de conformitat a una moció de la que ja donarem compte.

La Conjunció

Demá's reunirá la minoría del Congrés del partit de conjunció republicana-socialista, baix la presidencia del senyor Azcárate, pera acordar la conducta que haurá de seguir en les actuals circumstancies.

Al senyor Alonso Castrillo

El governador de Madrid senyor Alonso Castrillo, s'excusá d'assistir a la reunió de senadors y diputats canalejistes, per entendre que era irrespectuosa y improcedent y que no's deu apoinr a qualsevol Govern que reemplassi al del senyor Canalejas.
Pera demostrar que sa actitut no obeeix al desig de conservar el cárrec, el senyor Alonso Castrillo fou a visitar al quefe del Govern y li presentá la dimissió.
El quefe del Govern el va convensé de que la retirés y que continués davant del Govern civil.

Policía de viatje

La tarde del mateix día en que se perpetrá l'atentat contra'l senyor Canalejas, declará, com es sabut, davant del jutge l'inspector de policía senyor Armiñán que havía estat a Fransa vigilant a Pardiñas.
Després de fer la declaració l'inspector sed irigí a l'estació y marxá cap al Nord. S'ignora a ont va y la missió que li hagi encarregat el jutjat.

Els ajuntaments y la supresió dels consums

Segons una estadística que s'ha fet en el ministeri d'Hisenda, dels 7 810 Ajuntaments d'Espanya 804 han contestat que desconeixen els efectes de la llei de supressió dels consums, 1 369 troben ventatjes en la supressió y 5 637 troben inconvenients.
Manifesten 5 064 Ajuntaments que amb els recursos que autoritza la llei de supressió no's poden cubrir les atencions municipals, y 2 746 consideren suficients dits recursos.
Se declaren partidaris de la llei 535 Ajuntaments y els 6.123 restants opinen que deu modificarse la llei.

La reunió dels canalejistas

A l'acabar la reunió que celebraren aquesta tarde segons diguerem, els senadors y diputats canalejistes en nombre de 48, digueren als periodistes que no donavan nota oficiosa per haverse aplassat tot acord.
Presidí la reunió'l senyor Roig y Bergadá.
Parláren els senyors don Amali Jimeno, Gómez de la Serna, don Lluis Morote y altres.
Cada qual s'aproximará a la personalitat política que més li convingui.
Alguns dels assistents a la reunió parlaven al sortir de que se celebraria una altra, peró se creu que no tindrá lloc.
El senyor Morote estava indignat y deia en els passadissos del Congrés que cada qual buscava sa conveniencia.
Indicá'l senyor Morote que no s'havía volgut acceptar sa declaració, per servilisme y que quins se negaren a acceptarla ignoraven que la conexía ja'l comte de Romanones y que li hauría semblat bé.
Don Amalio Jimeno digué en la reunió que'ls senadors estimaven inoportuna y prematura la reunió.
El senyor Gómez de la Serna indicá que el millor tribut que podía rendirse a la memoria del senyor Canalejas era la disolució del grupu canalejista ja que havía desaparegut la gran mentalitat que'l dirigía.

Informació de l'extranger

Explosió d'un canó

París, 15. — Telegrafien de Londres que durant els exercicis de tir que feíen les bateries de terra en la desembocadura de l'Ameris, estallá un canó, causant ferides a sis artillers.

De Marroc

París, 15. — Noticies de Rabat anuncien que 300 zaers se preparen pera atacar el camp de Merzaga.

Medalla conmemorativa

París, 15. — El Govern grec ha acordat crear una medalla de bronzo commemorativa de l'actual guerra contra Turquía.
Les medalles serán foses amb bronzo dels canons presos als turcs en la present guerra y serán acunyades a París.
París, 15. — Segons telegrames rebuts, les tropes gregues han sortit de Salónica y se dirigeixen a Monatir.

El siti de Monastir

París, 15. — Telegrames del teatre de la guerra diuen que la batalla que s'está lliurant a Monatir es importantíssima.

La guerra dels Balkans

Cap a la pau

Constantinobla (oficial).—En Kiamil Patxá s'ha dirigit directament al rei de Bulgaria pera tractar de l'armistici y preliminars de la pau.

¿Presa d'Andrinópolis

París, 14.—Un despaig de Belgrado acull, amb totes les reserves, el rumor de que Andrinópolis ha caigut en poder de les tropes serbi-búlgares.
No s'ha rebut cap noticia oficial confirmatoria d'aquest rumor.

Aument de categories

Atenes.—Les agencies diplomátiques de Grecia a Cetinji y Belgrado han sigut elevades a la categoria de Legacions.

Per la pau

Sofía.—La Porta otomana ha dirigit al Govern búlgar una proposició pera negociar directament la pau.
Els representants de les grans potencies han preguntat, separadament, a M. Guechof, si Bulgaria estava disposada a acceptar la mediació demanada per Turquía, y, en cas afirmatiu, en quines condicions.
M. Guechof ha contestat que ho consultaría al quarter general y als aliats.

Les darreres energies

Constantinobla (oficial).—L'esquadra turca va bombejar ahir, a la regió de Tchataldja, a una divisió búlgara, a la que va causar pérdues considerables, obligantla a retirarse a una montanya propera.

Ocupació de Metsovo pels grecs

Atenes (oficial).—Els grecs han ocupat Metsovo.

Una desgracia

París, 14.—Bucaresh.—Al canal del Danubi, prop de Kalarast, ha naufragat una xalupa, negantse 40 soldats.

Bons oficis

Belgrado.—Els representants de les grans potencies han ofert a Serbia els bons oficis pera la mediació.

Ladesfeta de Turquía

Sofía.—L'exércit búlgar ha romput la línia defensora de Tchataldja.
La situació de l'exércit turc es crítica.
Se considera que la guerra toca a la fi.

Demanant la pau

Sofía.—Se diu que Turquía s'ha dirigit igualment als Governs de Serbia, Grecia y Montenegro, directament, demanant la pau.

Triomf definitiu de Bulgaria

París, 14.—Sofía.—Els búlgars han penetrat al centro de les línies de Tchataldja y han ocupat Khademkeny, a 21 milles de Constantinobla, aont se trobava el quarter general turc.

Rendició d'Andrinópolis

Constantinobla.—Corre'l rumor de la presa d'Andrinópolis.

Presa de Scutari?

Berlín.—Un despaig del quarter general montenegrí rebut pel «Lokal Anzeiger», diu que ha sigut presa per assalt la población de Scutari.

L'armistici

París, 15.—Berlín.—Comuniquen de Sofía al «Lokal Anzeiger» que Bulgaria posa per condició pera l'armistici la rendició de Andrinópolis y l'abandó de les línies fortificades de Tchataldja.

Darreres noves

París, 15.—L'«Echo de París», en un despaig de Constantinobla, diu que l'armisticí será refusat, y que está entaulat actualment un gran combat en la línia de Tchataldja.
El matéix diari publica un telegrama de Budapest dient que'l ministre de la Guerra demanará un altre crédit extraordinari de 200 milions, pera defenses militars.

El "Reina Regente"

París, 15.—Constantinobla.—Ha arribat el vaixell espanyol «Reina Regente».

Nou combat a Monastir

Belgrade.—Ahir va comensar un combat davant de Monastir.
La cavalleria va atacar vigorosament les avensades turques, fentles recular cap a la población.
Segueix la batalla.
Els serbis demostren un entrenament admirable.

S'acosta la pau

París, 15.—Constantinobla.—Aquí es creenssa general que'ls búlgars no entrarán a Constantinobla.
La prempsa comensa a discutir obertament les condicions de la pau.

L'actitut de Bulgaria

París, 15.—Berlín.—El «Reich Post» diu, amb referencies a noticies del quarter general búlgar, que la demanda d'armisticí formulada per Turquía fou trasmesa pels generals búlgars al quarter general.
Bulgaria examinará aquesta petició, peró per això no paralitzará l'acció militar, sinó que prosseguirá la marxa sobre Constantinobla, ja que persisteix en el propósit de coronar la seva obra a la capital de l'imperi otomá.

Nazim Pachá se rendeix

París, 15.—Un despaig de Constantinobla, de procedencia anglesa, amb data 15, diu que'ls generalissim turc Nazin Pachá ha capitulat.

Lo que se diu a Sofía

Sofía.—El «Mir» diu que les tropes búlgares han romput les línies defensives turques de Tchataldja.
La situació dels turcs es cada cop más crítica.
L'optimisme aumenta a Bulgaria.
Les negociacions pera l'armisticí no comensarán sinó en el cas de que Turquía's comprometi a no portar cap refors al teatre de la guerra.
Als centres polítics se creu que aumenten les probabilitats d'arribar a un acord.

Els grecs

Atenes.—L'exércit grec que mana el Diadoc ha sortit de Salónica, dirigintse a Monastir.

DARRERA HORA

Teatre Espanyol

Estrena de "L'home de palla"

Malgrat haverse ensatjat ráp idament la comedia de l'Ignasi Iglesias, y no haverse anunciat gaire, una grossa concorrencia omplenava anit el teatre Espanyol. Els dos actes de l'obra despertaren per un igual fortissim interés. En les primeres escenes el públic ja penetrá en l'esperit humá de la sobria acció de «L'home de palla», y a l'acabar cada acte, aplaudí sorollosament. En la fi del segón, foren moltes les vegades que s'aixecá'l teló, amb una grossa ovació a l'autor. Ja parlarem amb tota extensió de l'obra. Fem constar solsament que «L'home de palla» constitui un altre triomf pera l'Ignasi Iglesias.

ESPECTACLES

Gran Teatre del Liceu

Avui dissapte 7.ª funció de Abono 1.ª representació de la ópera en un acte del mestre Mascagni «Caballería Rusticana» per les senyoretes Agostinelli, Stella y Balsells y els senyors Cranoini y Pacini y 1.ª representació de la ópera en 2 actes del mestre Leoncavallo «Pagliacci» en quin desempenyo pren part la senyoreta Kaftal y el senyors Calazza, Viglione, Borgliese y Pacini. A les nou en punt. Demà diumenge a dos quarts de cuatre de la tarde 2.ª funció de Abono a dies festius representanse la ópera en 4 actes del mestre Verdi «Otello» per la senyora Agostinelli y els senyors Colazza y Viglioni Bargliese. Per la nit a les nou en punt 4.ª representació de la ópera en 3 actes del mestre Wagner «Sigfrido» per les senyores Kaftal y Alasia, y els senyors Rousseliere, Pacini, Corsi, Leloetti, Pacini y Sesona. En próxima setmana «Un Ballo in Maschera» pera debut del Baritono senyor Stracciari. En assaig «La Walkiria».

TEATRE CATALÀ ROMEA

Companyía Larra-Gimenez-Abadía. Avui a dos quarts de deu nit 25.ª representació de

PETIT CAFÉ

y «Por la misma senda». Demá, tarde «Flor de los Pazos» y «Petit Café». Nit «Por la misma senda» y «Petit Café»

TEATRE TIVOLI.—Avui dissaptes, tarde, a tres quarts de cinc. Vermouth especial. Primer 3 actes «El «Conde de Luxemburgo», según la sens rival Raquel Meller. Nit, a un quarts de deu. A precbs de moltes families que no surten sino ls dissaptes y diumenges,

Repetició del benefici de Raquel Meller

Funció monstre. Primer (5 actes)

El Príncipe de Bohemia

Según: «El duo de los paraguas de La Mujer Divorciada, per R. Meller y P. Fernandez. Tercer: El xistós diàlec de l'Andés «Les Agalles d'un pagés» per la R. Meller y M. Pedrola. Quart: Raquel Meller cantará les cansons més en boga. Demà diumenge, tarde y nit, quart y quint benefici y funció de Raquel Meller amb el mateix programa. Se dospatxa a Comptaduría.

Teatre Novetats

Gran companyía Cómic-Dramàtica de

RICARD CALVO } Primera Actriu **Lola Velazquez**

Avui dissapte, nit a un quart de deu, primer «El redentor del pueblo» según Reprisse de la hermosa comedia en 4 actes

Entre bobos anda el juego

Diumenge dos grans funcions, tarde «El Redentor del Pueblo» y «Reinar después de morir». Nit «El Redentor del Pueblo» y «Entre bobos anda el juego.»

Eldorado. COMPANYIA Avui dissapte Moda **Villagómez**

El passet «¡Usted es mi padre!» y la interessant comedia en tres actes, «Jimmy Samson». Diumenge tarde «¡Usted es mi padre!» y «Raffles». Nit, segona representació de «La noche del sabado».

Gran Teatre Espanyol

Sindicat d'autors dramàtics catalans

Avui dissapte Funció de Gala en honor dels senyor Assambleistas de les Societats Económiques d'Amichs del País. La comedia en 4 actes de grandiós éxit,

Senyora avia vol marit

y segona representació del drama en 2 actes del eminent dramaturg Ignasi Iglesias.

L HOME DE PALLA

Demá tarde «Dissapte de gloria» «L'home de palla» y «Qui compra maduixes» Nit. «Flors y violes» y «L'home de paila».

Teatre Apolo

Avui dissapte 16. Tres úniques representacions, a dos quarts de deu, el extraordinariament aplaudit drama en 8 actes y 10 quadros basat ab la famosa obra de Victor Hugo titulat «Claudio Frollo, Nuestra Señora de París» protagonistes senyors Rojas y Perelló y senyores Puchol y Guitart. Demá tarde y nit «Nuestra Señora de París».

Teatre Soriano

Avui dissapte a dos quarts de deu, debut del célebre manipulador modern «Calvetty que presenta son inteligent gos «Thuin» atracció maravillossa. Primer «La Macarena» según «La Costa azul» tercer, debut de «Calvetty» y presentació de «Thuin» quart «El golfo de Guinea».

TEATRE COMIC.—Companyía Parreño.—Avui dissapte a les nou a prechs de molt públic, «Los Miserables» 8 actes y 13 quadros. Protagonista, Parreño. Entusiasme en el acte de les barricades. Entrada 30 céntims.

FRONTO COMTAL

Dos grans partits pera avui a les 4 y quart.
ROJOS: Casalis, Odrio ola
BLAUS: Macala, Carreras
Entrada 1'50ptes.
Nit a un quart de onze, partit extraordinari.
ROJOS: Chiquito de Eibar, Navarrete.
BLAUS: Baracaldes, Lizarraga.
Detalls per carteils.

Concerts

ALCAZAR Gran Café Concert. Restaurant de primer orde. Sarsuelas alegres. Continuament Grans Debuts.

MUSIC-HALL - LA BUENA SOMBRA - GINJOL, 3

Nit: Gran exit de tota la Troupe.

Gran Edén Concert

Music-hall Parisenc de Primer Ordre
Grans concerts tots els dies Tarde y Nit per una important «Companyía de Varietès».

CONCERT - LA GRAN PEÑA - SANT PAU, 83

Tots els dies tarde y nit, grans concerts prenenthi part «La Cachavera».

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, devant Teatre Comtal
Grans Concerts tots els dies tarde y nit, per una important «Companyía de Varietés».

Cinematògrafs

Sala Mercè
4 - Rambla d'Estudis - 4

GRAN CINEMATOGRAF
El millor y més variat programa de pelícoles de gran novetat, científiques y pandramiques, dramàtiques y còmiques alta comedia y documentaries.
PROGRAMA EXTRAORDINARI
Tots els dies interessants estrenas. Si voleu pasar un rato divertit y de bon humor visiteu les
Grutes maravelloses
Grans atraccions — Espectacle original
EL PALAU DE LA RIALLA

CINE DIANA

Avui disapte, grans estrenes. «Callejón sin salida» «Una Interwin» «Bortown sobre el Don» «Notas gráficas del atentado contra el Sr. Canalejas» «El Buzo» «Dos astucias en contraste» «Niña sublime» «El perro del detective» y otras varias. Demá de 11 a 1 gran secció vermouth amb les estrenes «Actualidades Gaumont 46» «Don Picorete contra D. Ficorete» dilluns estrenos.

IDEAL CINE

Hermós programa éxits extraordinaris «El Buzo» 800 mts. Norditks «Entierro de Canalejas» «Lord y paisano» Ed son «Niña sublime» 600 mts. «Dos astucias en contraste» 900 mts. Cines etc. Demá a les 11 gran Vermouth.

Gran saló cine Doré

Avui dissapte hermosíssim programa de pelícoles y
4 Colossals Atraccions, 4
«The Pantos» Excentrics anglesos de primer orde, el caricato excentric «Pepe Marqués», els ovacionats duetistes «Los Romeu», el ventrílocuo sens rival únic en son genre «Balder». L'únic programa de art veritat que hi ha en cap cine de Barcelona. Al Doré al Doré a admirar les notabilitats artístiques.
«Pepe Marqués» «Los Romeu» «Balder»
Aviat debut extraordinari.

DIORAMA Avui dissapte grandiós programa,
Entierro de Canalejas
«La historia de Minna» «Conegunda deshollinadora» «Revista Pathè»
El Arroyo

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE. — Concerts Santos tots els dies. Coberts desde pessetes 3'50 Els divendres, bouillabaise. Dissabtes, menú corrent y vegetarià.

Butlletí comercial

16 Novembre de 1912

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'50	.....
— xec	27'13	.....	27'00
París, xec	....	.....	7'00
Madrid y plasses banca, a 3 d v.	.....	6'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A	86'60	.....	.....
— — — — B	84'90	.....	.....
— — — — C	84'90	.....	.....
— — — — D	84'80	.....	.....
— — — — E	84'50	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — — G. H.	87'25	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A	101'45	.....	.....
— — — — B	101'25	.....	.....
— — — — C	101'15	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — — F	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A	94'75	.....	.....
— — — — B	.....	.....	.....
— — — — C	.....	.....	.....
— — — — D	.....	.....	.....
— — — — E	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
Titols Deute Mun. 1903-4-5	95'50	.....	.....
— — — 1906 A B C	95'50	95'35	95'65
— — — 1907	.....	95'35	95'65
— — — 1910	.....	94'25	94'75
— — — 1912	.....	93'50	94'00
— — Maig 1899. Ensxe.	.....	.....	.....
— — Abril 1907. Ensxe.	95'50	.....	.....
— — Reforma 1903	94'50	94'35	94'65
— — Mun. de Sarrià	.....	99'75	100'25
Emprèstit Diputació Prov.	.....	102'25	102'75
Port de Melilla y Xa arines	.....	106'00	106'50

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior. Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia.	.....	95'00	95'50
— esp. Alm. Val. Tar	94'50	94'35	94'65
— Osca a Fr.ª, alt. lín.	.....	94'35	94'65
Mines Sant Joan Abadeses	80'00	80'00	80'25
Tarragona a Barc. y Fransa	56'50	56'50	56'75
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	.....	103'00	103'50
— — — B.	.....	100'65	101'00
— — — C.	94'87	64'85	95'25
— — — D.	94'25	94'00	94'50
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'50	54'00
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	62'12	.....	.....
— — adherides	77'12	70'00	77'25
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	49'25	49'00	49'50
— — — 1883.	.....	49'00	49'50
— — serie G y H.	.....	78'50	79'00
Asturias, Gal. y León, 1.ª serie.	.....	.....	.....
— — 2.ª hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cáceres, Port., serie 1.ª	.....	102'50	103'00
— — — 2.ª	.....	.....	.....
— — — 3.ª	.....	94'50	95'00
— tots els cent. impars.	.....	.....	.....
Basc-Asturià, 1.ª hipoteca	.....	.....	.....
— 2.ª —	.....	.....	.....
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies.	.....	98'25	98'75
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	98'25	98'75
— Barc. Elec.	.....	103'00	103'50
— —	.....	91'00	91'50
Companyia Transatlántica	.....	94'00	94'50
Canal d Urgell	80'75	.....	.....
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	93'00	93'50
Comp. Gen. Tab. de Filipinas.	.....	100'75	101'25
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93 50	94'00
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Ctical. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	105,75	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	103'75	104'25
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	.....	92'75	93'25
Societa Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'75	98'25
Comp. Cotxes y Automòbils	.....	99'25	99'75
Siemens Schuckert, Ind. El. c.	.....	100'00	100'50
Societat Valenciana Elec	100'25	100'00	100'50
Navegació y Industria	.....	91'50	92'00
Societat Carbons de Berga	.....	96'75	97'25

Accions

	Oper.	QUEDA Diner	QUEDA Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crèdit Mercantil	.....	.....	.....
Comp. Reial Canalització Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÁ *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí

	Obre	Tanca
Interior. fl de mes	84'50	84'52
Alacants, ídem	91'90	92'20
Nords, ídem	96'90	97'25
Orenses. ídem	.....	.....
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	65'40
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde

Interior, fl de mes pròxim.	84'37	84'35
Alacants, ídem	92'35	92'25
Nords, ídem	97'50	97'40
Orenses, ídem	.....	26'40
Colonials. ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	65'05
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons	N'D.	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	6'50	p. 100
Isabels	9'50	—
Unses	6'80	—
Or de quatre durus	6'50	—
Or de un y dos durus	5'50	—
Dollars	9'50	—
Lliures esterlines	26'75	ptes.
Francs	6'50	p. 100
Marcs	131'00	—

Borsa de Madrid

Interior comptat	84'40
— fi de mes	84'45
— — pròxim	.....
Amortisable 5 per 100	.....
— 4 per 100	101'15
Banc d'Espanya (accions)	452'00
Accions Tabacalera	289'00
Riu de la Plata	.....
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	75'00
Francs	105'90
Lliures	26'90

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 15 *de novembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui 3.ª	Avui Tanca
Disponible	6'80	....	....	6'78	...
Octubre-Novembre	6'81	N.	....	6'57	6'58
Novembre-Desembre	6'49	....	....	....	6'45
Desembre-Janer	6'47	6'49	N.	N.	6'43
Janer-Febrer	6'46	6'47	6'45	6'42	6'42
Febrer-Mars	6'45	....	....	....	6'41
Mars-Abril	6'44	6'45	6'44	6'41	6'41
Abril-Maig	6'43	....	....	....	6'41
Maig-Juny	6'43	6'44	6'43	6'40	6'41
Juny-Juliol	6'43	....	....	....	6'40
Juliol-Agost	6'41	....	....	....	6'39
Agost-Setembre	6'33	....	....	....	6'31
Setembre-Octubre	6'18	....	....	....	6'16

ALEXANDRIA, 15 *de novembre*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Novembre	9'74	N.	9'72
Janer	9'68	9'70	9'65

NOVA-YORK, 15 *de novembre*

	Anterior Tanca	Avui Obre	Avui 2.ª	Avui Tanca
Disponible	12'10	....	....	12'10
Novembre	11'45	....	....	11'45
Desembre	11'65	11'57	11'54	11'65
Janer	11'79	11'70	11'68	11'79
Mars	12'00	11'89	11'88	12'00
Maig	12'04	11'94	11'91	12'04
Juliol	12'04	....	....	12'04
Agost	11'95	....	....	12'95
Setembre	11'65	....	....	11'65

NOVA-ORLEANS, 15 *de novembre*

	Anterior Tanca	Avui 2.ª	Avui Tanca
Disponible	12 1/16	....	12 1/16
Novembre	11'95	....	11'95
Desembre	11'97	11'86	11'97
Janer	12 05	11'94	11'95
Mars	12'19	12'07	12'19
Maig	12'31	12'20	12'31
Juliol	12'24	....	12'42
Agost	N.	....	N.

Arribades als ports dels Estats-Units 52,000 bales en un dia, contra 77,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilogrms.

Procedencia	Middling	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas.	183 a 185	177 a 179	175 a 177
Altres ports	... a ...	175 a 177	173 a 175
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas.	172 a 174	169 a 171	000 a 000
Altres ports	171 a 173	167 a 169	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. REGÁS.

Dia 15 novembre

Els 100 kilos, fora consums

Andalús, nou	de 123'50 a 130'00	pessetes
Tortosa	de 165'25 a 162'50	—
Borges	de 139'15 a 158'50	—
Baix Aragó	de 173'50 a 191'50	—

Mercat en tendencia a l'alsa.
Estació del Bogatell: Existencia .... 15 vagons
— — Arribades .... 4 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 bidons de 5 litres

Regàs, extraverge	8'50	pessetes cada un
— superfl.	7'50	— —
La Trompeta	6'50	— —

CAFES Y SUCRES

Informació de la casa EMILI GAISSERT Y C.ª, *carrer Princesa, 61.*

HAVRE, 15 *novembre*

Café (good average)	Obre	Tanca
Desembre	87'25	87'75
Mars	85'50	86'00
Maig	85'75	86'25
Juliol	85'75	86'25
Setembre	85'75	86'25
Sostingut.		

NOVA-YORK, 15 *novembre*

Café (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Desembre	13'62	.....
Mars	13'90	.....
Maig	14'01	.....
Juliol	14'08	.....
Sostingut.		

PARÍS, 15 *novembre*

Sucre (núm. 1)	Obre	Tanca
Novembre	30'37	30'25
4 Janer	31'25	31'12
4 Mars	31'75	31'62
Calma.		

HAMBURG, 15 *novembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Novembre	9'57	9'47
Desembre	9'62	9'52
Janer-Mars	9'62	9'52
Maig	10'07	10'00
Agost	10'30	10'22
Calma.		

LONDRES, 15 *novembre*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost	9'11	9'10 1/2
Maig	10/1	10/1 3/4
Calma.		

HAVRE, 15 *novembre*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Mars	187'50	187'50
Ferm.		

HAVRE, 15 *novembre*

Tellicherry	Obre	Tanca
Desembre	61'00	.....
Mars	62'50	.....
Maig	63'00	.....
Setembre	64'50	.....
Calma.		

HAMBURG, 15 *novembre*

COURE	Obre	Tanca
Janer	158 3/4	159
Maig	159	158 1/2
Ferm.		

PARIS	
Novembre-Desembre	28'20
Sostingut.	

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born, 1.*

Dia 13 novembre

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o port de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 àzoe	34'50
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'50
— — cristallisat per 10 tonelades	....
— — pols — 10 —	....
— amònic 20/21 àzoe	41'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/92 equivalent a 48/50 per 100 potassa pura	30'50
Superfosfat cals mineral 13/15 per 100 àcid fosfòric soluble	7'25
Superfosfa cals mineral 16/18 per 100 àcid fosfòric soluble	8'40
Superfosfat cal mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	9'00
Superfosfat cal òssos 35/40 per 100	11'00
Escories Thomas 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 pureza	72'00
Sosa en sacs de 40 kilos; el sac	8'50
— — — 20 — —	4'35
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	13'00

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 tel.

Capital social 1.000,000 de pessetes — POMPES FÚNEBRES — SOCIETAT ANÒNIMA — Quaranta Sucursals amb telefon

LA NEOTAFIA

Central: RAMBLA DE CATALUNYA, 29. — Oficines, fàbrica, tallers, etc.: CAMPO SAGRADO, 24
Unica empresa d'Espanya que posseeix fabricació de tots els articles y adornaments que s'utilisen en son ram

BASTIDA
18 - Passeig de Gracia - 18
Casa especial en grans novetats a preus incompatibles

SASTRERÍA Trajos y abrics models anglesosos desde 25 pessetes. — Ermilles fantasia desde 2'95 pessetes. — Pantalons cheviot girats de baix desde 7'95 pessetes. — Impermeables anglesos desde 35 ptes,
SOMBREROS anglesos desde 5 pessetes. — GORRES angleses a 2'95 pessetes. — GENRES DE PUNT ANGLES. Trajos desde 4'95 pessetes. — MITJONS gran fantasia a 8 pessetes dotzena. — BISUTERIA gemelos desde 0'50 pessetes el parell
CAMISERÍA Camises clase 1.ª desde 2'95 pessetes. — Coils a 0'50 ptes., clase 1.ª a 5 ptes. dotzena
CORBATERÍA Pales més grans, tot seda, desde 0'95 ptes. BUFANDES llana desde 0'95 pessetes. — GUANTS anglesos.
Agencia especial de les millors sastreries de Londres per trajos a mida pera senyor y senyora, fets a dita capital y entregats a domicili.
Assortit immens de teles pera trajos y abrics del més esquisit gust londinenc.
Observació: Aquesta casa té en totes les seccions articles de classes superiors, sempre amb la mínima diferencia d'un 25 per 100 d'economia.
VENDES EXCLUSIVAMENT AL COMPTAT

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.º, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

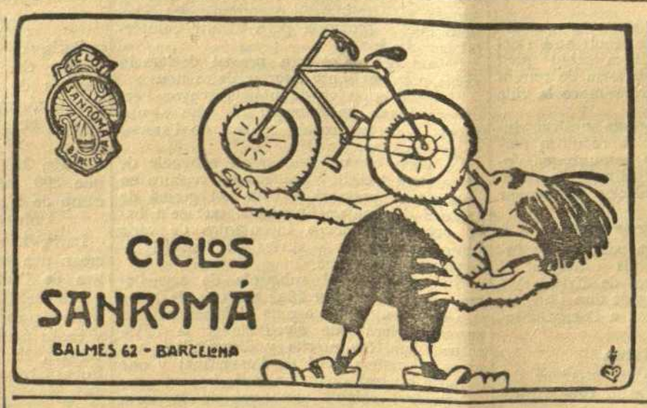

LÁMPARA IRROMPIBLE
RAY
Rambla de les Flors, núm. 16
DINER en 1.ª hipoteca y sobre valor: desde'l 3 per 100 anyal, en lliures, propietaris, industrials y comerciants desde'l 1 1/2 per 100 al mes.
DINER en 2.ª hipoteca, usdefruits y parts indivises, y sobre generes, pianos, carruatges y tota garantia que convingui. Rambla de Santa Mònica, 4, entressol.

HERNIES (trencadures) TRACTAMENT RADICAL: no más accidents que fassin necessaria intervenció quirúrgica (TALLS DE BISTURÍ), amb no usar armotostes, braguers y vendatges de basar ni els pro alats en anuncis y reclams. Els incalculables y altament reconeguts beneficis del PROTOTIPO DEL TRACTAMENT NO OPERATORI (amb reial privilegi — tres patents d'invenció), per la Reial Academia de Medecina y Cirurgia Barcelona, garantisen comoditat incomparable, retenció absoluta y la curació en poc temps. Despatx de l'autor, especialista PERE RAMON CARME, NUM. 38, PIS PRIMER, BARCELONA. Demanis gratis «FARO LUMINOSO PARA LOS ENFERMOS».

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes. Carrer del Bruc, núm. 70, entressol, primera.

Herpes (Brians)
LA POMADA y ESSENCIA ANTIHERPÈTIQUES de BORRELL, produeixen per Borrell, curen d'una manera prodigiosa els brians y demés malalties de la pell, per inveterades que siguin. Son tan grans les virtuts d'aquestes remeis, que s'han curat ambdòs personatges que tenien molt arrelats els brians y que en la escassa temporada de pocs banys d'aigües sulfuroses, sense lograr curarse.
Unic dipòsit: Farmacia Borrell, COMTE DE L'ASSALT, NUMERO 52 cantonada al carrer de Sant Ramón.

Esqueles mortuories: se n'admeten fins a les dues de la matinada

Refredat, Pulmonies, Costipat Pulmonar Aufec, Bronquitis, Tisi, Tos, etc., etc.

Els petos YODO BALSAMICS, del Dr. Estarriol són el millor medi curatiu d'aquestes malalties, com ho recomanen les principals notabilitats mèdiques. Demaneu prospectes, que's donen gratis. Se ven a casa en Josep Clausolles, Ferran VII, 8 y Rambla del Mitg, 27; Fornells, Homet y Companyia, Pelai, núm. 48, Sucursal de V. Ferrer y C.ª (Ortopedia), Princesa, 1; Farmacia Kneipp, Call, 20 y 22 y al Dipòsit general: J. Uriach y C.ª - Moncada, 20. - Barcelona.